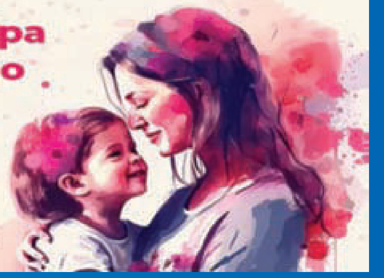
BONDIA ARUBA

Diasabra 11 di Mei 2024 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Pueblo disgusta pa e cantidad di interupcion di coriente recientemente

Pagina 3

- **Shailiny Tromp-Lee: “Mi abstencion tabata mi decision”**

Pagina 2

- **Fundacion Mi Voz ta bo Voz buscando mucha pa participa den marathon**

Pagina 4

- **Paisnan no por yega na un “acuerdo di pandemia” pa preveni eror di Covid**

Pagina 7

Maybelline Arends Croes: “Mi tin e ehempel di mi mama cu a traha resto di su bida, y no tin un hende mas cera cu mi mama cu mi”

Pagina 12

Mal maneho financiero: Auditoria ta revela gasto di mas di Gabinete Pisas den aña 2022

Pagina 8

Polis a detene ruman di presidente di Peru pa presunto trafico di influencia

Pagina 10

IKDA ta celebra su siman catolico cu concurso na scolnan

Instituto Kateketico Diosesano (IKDA) recientemente a anuncia cu luna di mei ta un luna special y como iglesia catolico nan ta celebra e fiesta di Pentecoste caminda scolnan lo por participa den e concurso di "Mustra bo Arte."

Fiesta di Pentecoste tin un nificacion profundo pa motibo cu ta e tempo cu a funda iglesia catolico. Pa e motibo ey, iglesia catolico na Aruba kier yama e pueblo pa cuminsa celebra e 'Siman Catolico' cu segun padre Jose M. Nava, "ta un siman unda nos por descubri pakico nos mester sinti orguyo di ta catolico, religion catolico a trece y ta sigui trece, hopi gracia no solamente na nivel spiritual sino tambe na un nivel humano, esey ta un di e detayenan importante den nos fe catolico."

Den e siman aki nan kier busca obhetivonan, esey ta cu specificamente nan kier conoce y profundisa nan fe, pero tambe nan kier mustr'e cu orguyo y pa por logra esey nan pastonan for di cada parokia tin diferente actividad den e contexto di novenanan na honor di spirito santo y den esey, por ehemplo, na Santa Cruz tin scolnan cu cada dia ta invita pa participa den e novenanan aki pa asina scolnan, mayornan y comunidad por conoce y profundisa identidad catolico, segun e padre Nava a señala.

Ademas, Adelin Trimon-Geerman a informa cu nan a traha un cinta blanco pa tur hende por bistiele, e cinta aki ta trece cu un QR Code unda hendenan por scan y tin un oracion cu por usele tur dia, esaki por hayele na diferente parokia y scolnan.

Den e contexto di siman catolico, nan tin e concurso di Rosario traha cu material di reciclahe na scolnan catolico "pa asina nos yuda nos muchanan desaroya devocion pa nos Mama Maria"

E concurso di reciclahe "Mustra bo arte" ta consisti di traha un rosario di material recicla unda tin tres categoria, scol, klas y individual, cada scol mester registra y manda e cantidad di rosario cu lo participa y den ki categoria.
E rosario aki mester ser entrega entre dia 15 y 16 di mei na Colegio Bonbini, pa dia 17 di mei, 5 or di atardi famianan ta bay tin oportunidad pa admira e rosarionan y despues lo saca e ganador, esaki ta bay tuma luga na Centro Pastoral Aruba.

E reglanan pa esaki ta lo siguiente: Solamente scolnan por registra, full e rosario mester ta di material recicla como por ehemplo di plastic, carton, papel, metal, palo, tela y hopi mas.

Shailiny Tromp-Lee:

"Mi abstencion tabata mi decision"

Recientemente durante e encuentro den Parlamento di Aruba pa trata e ley di matrimonio di mesun sexo, parlamentario di MEP, Shailiny Tromp-Lee a causa conmocion y sigur a hala hopi atencion den comunidad cu su decision pa abstene di vota. Su absencion a laga e votacion empata na 10 voto na fabor y 10 voto contra.

E parlamentario a tuma nota di e controversia y a comenta riba esaki directamente a traves di su pagina di Facebook, den un post titula "Shailiny Tromp-Lee a abstene!"

El a cuminsa reconociendo e conmocion cu su decision a causa, notando cu su abstencion a bira "noticia di e momento esaki ta sigur." Siguidamente, el a aclaria cu "den mi 7 aña den Parlamento ta mi prome biaha cu mi ta abstene y mi kier pa boso sa cu mi abstencion tabata mi decision."

Papiando tocante e duda y cuestionamento cu el a ricibi pa su decision, el a bisa:
"Mi kier tuma e espacio pa mi ta sincero cu boso y pa mi comparti mi sentimentonan "curu". E ley aki desde un principio tabata hopi dificil pa mi. Un debate interno basta pisa a tuma y ta tumando lugar ainda. Mi ta memey. Memey [pasobra] mi ta compronde y mi ta sinti pa tur dos banda."

Ademas, ya cu e ta conoci den comunidad pa ta un persona Cristian, ken hopi biaha ta ser mira na misa, el a splica su posicion:
"Di cas mi ta hopi religioso y esaki ta un fundeshi fuerte di mi fe, mi paz y mi stabilidad. Diariamente mi a y ta bati na porta di Papa Dios pa gradici y pidi. Den mi bida mi a pidie pa E haci milager y obra den salud di mi yiu y mi casa. Mi a bib'e di cerca. Dios a haci e milager den mi bida, el a sana mi yiu y mi casa.

"Di otro banda mi ta sinti pa e dicho amor ta amor. Mi no ta sinti ta na ami pa dicidi ken si of ken no. No ta na ami pa stroba felicidad di otro. Ken ami ta pa husga amor? Ami ta convenci cu mi Dios ta un Dios di amor.

"Mi dilema ta grandi y mi debate interno ta fuerte. Den mi trayectoria di bida ami semper tin mi opinion, por argument'e y present'e. Hecho ta, cu pa e topico aki esey ainda no ta e caso," el a conclui.

Pueblo disgusta pa e varios interupcion di coriente cu tabatin recientemente

Durante e dianan recien diferente parti na Aruba a experiencia interupcion di coriente. Na algun bario esaki a sucede un biaha, na algun otro parti el a sucede mas di un biaha. Esaki a causa disgusto entre ciudadanonan cu ta puntra kico ta e problema cu en realidad ta pasando cu ELMAR N.V. ya cu esaki ta prome biaha cu pueblo ta experiencia varios interupcion di coriente asina sigui tras di otro.

Tabata dia 21 di januari cu Aruba a experiencia cu prome blackout di aña 2024. Despues di e fecha aki, te cu e siman aki, a sucede un cantidad basta halto di interupcion di coriente rond di e isla. Durante e siman aki solamente coriente a bay na tres diferente dia, dos dia tras di otro pa algun bario. Den luna di april coriente a bay na varios ocasion y durante e prome tres luna di añanan por a conta un cantidad basta halto di diferente interupcion di coriente.

E ultimo situacion di interupcion di coriente a sucede diahuebs anochi. Den nan publicacion ariba nan pagina di Facebook, ELMAR NV a informa cu e ultimo interupcion aki tabata pa motibo di un storing di un kabel subteraneo. Coriente a bay na areanan di Paradera, Cumana, Tanki Leendert, Papaya, Nuñe, Seroe Patrishi y Seroe Blanco pa 7:30 di anochi y pa 9:21 di anochi suministro di coriente tabata na 100% bek.

Diaranson atardi tambe a sucede un interupcion di coriente na Sabana Blanco, Primavera, Paradera, Rooi Afo y bisindario. E motibo di e interupcion aki, e compania estatal a informa, tabata un blaas di helium cu a dal den e kabelnan di voltahe halto di ELMAR.

Diamars tabatin otro interupcion di servicio di coriente cu a afecta e area di Palm Beach y Kamay. Aki tabata trata di un corto circuito den e Trafohuis na Palm Beach cu a laga e area di Palm Beach y Kamay sin coriente. E causa di e interupcion aki tabata debi na trabaonan di landscaping cu tabata tumando luga e momento ey den cercania door di un compania local y awa a drenta den e trafohuis.

Dialuna 6 di mei ELMAR NV a informa cu nan tabata confrontando un problema den e distribucion di coriente den e area di Savaneta y San Nicolas.

Diabierna 3 di mei, Aruba a experiencia un "brown out" na unda pa 4:44 di atardi areanan di Tanki Leendert, Pavia, Rooi Afo, San Barbola, Boegoeroei, Cunucu Abao, Seroe Preto San Nicolas, Brazil, Cura Cabai, Savaneta y bisindario a keda sin coriente door di problema cu generacion di coriente den e planta di WEB Aruba NV. Despues di varios ora, den oranan di anochi, ELMAR NV a informa cu a logra restaura servicio di coriente pa mayoria cliente, cu excepcion di e barionan Sabana Grandi y Barcadera.

Esaki ta algo completamente nobo y straño pa ciudadanonan mirando cu den pasado esaki no tabata sucede. Mirando e situacion ciudadanonan a expresa nan disgusto ariba rednan social pa cu e situacion cu ta pasando relaciona na e interupcionnan di suministro di coriente.

"Ayera tambe el a bay, tristo cu boso storianan di fabbeltjes", "Increibel, en bes di nos bay dilanti, nos ta sigui bai atras. Bon trabao", "Anto corda paga e recibo na ora", "Boso ta bisa hende paga, pero conchale ta constant coriente ta bay," ta algun di e comentarionan cu algun usuario di Facebook a laga ariba e ultimo publicacion di ELMAR NV tocante interupcion di coriente.

"Sigui traha mas hotel, sigui traha mas cas te ora WEB y ELMAR colapsa full. E planta ta na su max capacity y nos ta sigui pidi mas y mas. Cualkier cos chikito ta causa cu coriente ta cay, paso no tin buffer capacity," otro usuario a indica.

Varios persona a expresa nan disgusto indicando cu fin di luna si nan mester paga coriente manera nada no a pasa, pero e servicio cu nan ta ricibi for di e compania estatal no ta 100%. "Awel no cobra nos e luna aki pasobra tur ora coriente ta bay, no por. Y Modanza tambe ta un bario cu no tin coriente. Cansa hende," un persona a señala.

"Un biaha, y otro biaha y otro biaha. Miho nos tur stop di paga pa e mal servicio aki di e pio compania na e isla, ELMAR," otro persona a indica.

Hopi ta puntra con ta posibel cu coriente ta bay asina hopi den e ultimo dianan aki, hasta dos biaha tras di otro pa algun bario. E situacion ta causa frustracion pa hopi hende na unda varios ta cuestiona te ki dia nan mester wanta e bay bin di servicio di coriente na e isla.

"Boso ta keda pompa te ora nos keda 3 dia den blackout paso no tin reserva mas", "Te ki dia e cuenta di coriente ki ta caba na Aruba. Cansa hende om", "Boso kier stop y busca solucion pa caba cu boso mal servicio di tercer mundo. Stop di tuma pueblo haci," otro usuarionan a comenta ariba e publicacion di e compania estatal.

Otro usuario a comenta cu esaki ta algo cu no en realidad mester pasa den un compania estatal y cu e situacion ta creando un descontento grandi den comunidad. "Boso ta pone hopi hende crea rabia y ainda boso ta gaña riba dje tambe. Awo ta ken nos mester pone responsabel pa tur e interupcion di coriente henter siman y henter luna y henter aña," el remarca.

Na tur e descontento di e ciudadanonan mester agrega cu e interupcionnan di coriente no solamente ta incomodo, pero por causa daño na aparatonan electronico tambe. Algun ciudadano tambe ta puntra si ELMAR NV lo para responsable na momento cu algun aparato di nan hogar daña pa motibo di e diferente interupcionnan di coriente.

Fundacion Mi Voz ta bo Voz buscando mucha pa participa den marathon y recauda fondo

Manera Fundacion Mi Voz ta Bo Voz ta bin haciendo for di dos aña caba conhuntamente cu KLM Aruba Marathon/KLM Royal Dutch Airlines, nan ta cla pa cuminsa busca e 50 mucha cu dia 1 di juni lo participa den e marathon di 5km pa recauda fondonan pa e fundacion.

Fundacion Mi Voz ta Bo Voz ta haci un invitacion na scolnan Mavo, Havo, scolnan priva, pa participa den e proyecto Kids for Kids, cual ta dirigi pa muchanan di 12 aña bay ariba pa asina por recauda fondonan pa yuda otro mucha cu menos recurso, e idea ta pa 50 mucha cu ta bay scol of di manera individual registra pa bay cana of core e 5 kilometer aki cual ta forma parti di e marathon mas grandi di KLM.

Lisette Gomes a sigura cu e prome aña nan a logra recauda rond di 5.000 florin y di dos aña 7.000 caminda e organisado ta dobla e cifra colecta y duna na e fundacion como fondonan pa nan proyecto contra e problematica di abuso di mucha na Aruba. Den esaki, e muchanan ta registra oficialmente y nan ta haya nan number cu e T-shirt di e marathon y si nan ta gana, manera a sucede caba nan ta haya reconocemento manera un medaya y un cup.

Riba e pregunta pakico ta ser organisa 50 mucho so, Gomes a afirma cu esey ta debi na loke nan por carga y ta un marathon pa adultonan tambe unda hopi hende ta asisti "mi ta supone cu esey ta lo cual nan presupuesto ta duna pasobra nan ta provee tambe T-shirt special pa e muchanan unda tin un meeting agreed y despues di esey tin un entregamento di check, mi ta kere cu ta pa evita hopi mas gasto y pa nan enfoca mas tanto riba loke ta e recaudamento di fondo."

E coremento ta bay tuma luga den area di Palm Beach pero den proximo dianan nan lo duna mas informacion na e muchanan pa motibo di e meeting agreed cu lo tin na cuminsamento cu sacamento di potret, ademas Gomes a informa cu e grupo di muchanan no ta sali mesun ora cu e otro coremento regular, sino 15 pa 20 minuut despues y nan mester haya confirmacion pa cierto puntonan for di e organisacion ainda.

Segun Gomes, Colegio Arubano, Maria College, De Schakkel Aruba a yega di manda un grupo di mucha pa participa den edicionnan anterior, igualmente gruponan di atletismo y muchanan individual tambe tin e oportunidad unda su mayor por registr'e via e-mail: mivoztabovoz@gmail.com

Nan participacion den e marathon aki ta gratis, nan solamente ta recauda fondo na momento cu nan ta yena un blachi y hib'e na nan famia, conocidonan of comerciante na unda nan lo skirbi cuanto kilometer nan kier cumpra, segun Gomes a conta, den pasado tabatin muchanan cu a yega recauda casi 2.000 florin nan so, despues nan ta presenta e blachinan aki na e organisado pa asina check tur entrada cu nan a haya.

E marathon ta dia 3 di juni na unda e fundacion ta bay ta presente cu un grupo di boluntario pa cuida e muchanan hunto cu nan mayornan cu kisas tambe ta bay pa yuda y mira nan yiu participa den esaki.

"Esaki ta bon pa muchanan siña for di hoben pa ta boluntario y nan ta bay yuda e fundacion pa nan por yuda e muchanan den necesidad," Gomes a señala.

Luna di april dedica na prevencion cu charlanan den diferente districto

Importante pa recorda cu na luna di april, e fundacion aki a haci diferente actividad pa loke ta trata prevencion di abuso di mucha, den esey, dia 30 di April nan a cera e luna di prevencion y conscientisacion cu nan ultimo charla na MFA Savaneta.

E dia ey nan a recorda e angelitonan den shelo Rishandroh y Eugene, nan ta un di e motibo nan cu nan ta sigui lucha pa proteccion di e muchanan, nan a duna un danki na tur persona cu a acudi e dia ey y tur e otro dianan, na famia Anastacia pa acepta nan invitacion, un danki special na Drs. Mitsy Willems, Drs. Melva Croes Yanez, Magaly Maduro, Omaira Britten y un danki special na nan boluntarionan y miembro nan di Comision Nacional di Abuso Sexual di Menor.

Na Aruba, manera ta conoci hopi mucha ta sufri di diferente tipo di abuso tanto fisico como emocional, tambe tin algun di nan cu ta sufri di abuso sexual na unda ta importante pa para keto den luna di april y sigui enfoca riba prevencion.

Durante e luna aki comunidad tabatin e oportunidad di compromete nan mes pa preveni cualkier forma di abuso di mucha, Estado, Gobierno, scolnan, misanan y tambe gruponan religioso mester haci nan parti, cada persona por aporta den e tarea di prevencion.

Y manera di por haci esaki ta pa involucra mas den esfuersonan di prevencion basa den comunidad, busca informacion tocante con pa preveni abuso y mantene e muchanan mas sigur, un ehemplo di esaki ta e diferente fundacionnan como Fundacion Respeta mi of Fundacion pa Nos Muchanan of e mesun Fundacion Mi Voz ta Bo Voz.

Mayornan mester proteha nan mesun yiu, tambe por apoya esnan cu ta bira victima di abuso infantil, crea mas empatia, siña e otronan tocante prevencion di abuso di mucha y reporta algun sospecha di abuso infantil.

Den ultimo aña, e topico aki a bin dilanti un poco mas door di kibra e taboo cu tabata existi, no ta nifica cu ta existi mas casonan di abuso sino cu e victimanan ta papiando riba nan situacion, manera Fundacion Mi Voz Ta Bo Voz a señala den un conferencia di prensa.

P'esey ta importante pa sigui enfoca riba prevencion y papia cu muchanan pa por tuma e medidanan necesario na momento cu algo por sucede.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

No tin mayoria pa… Cambia ley di matrimonio…?

Despues di e sesion maratonico di tratamento di e propuesta di ley (di iniciativa) e siman aki tin un aparente realidad: no tin un mayoria pa aproba e cambio di ley cu mester facilita e posibilidad di matrimonio pa pareha di mesun sexo. Cu 10 voto na fabor y 10 contra, e ultimo voto di abstencion a haci cu e proyecto di ley, den mesun forma o cu cierto adaptacion, por bolbe ainda den parlamento. Un accion resaltante cu por lo pronto ta parce di scapa e situacion dentro di e coalicion, ya cu e fraccion di e partido junior den e coalicion ta apoya enteramente e propuesta. Di e partido grandi den coalicion tabatin casi un unanimidad di posicion contra e propuesta, cu un solo voto na fabor. Den e otro partido grandi tambe tabatin un aparente votacion a base di escogencia personal, cu voto tanto pro como contra. Tur esaki ta crea un situacion un poco peculiar, mientras pronto lo tin e veredicto final di Corte Supremo (Hoge Raad) den e caso di casacion cu gobierno di Aruba a entama contra decision di Corte di e Islanan. Den e sentencia ey Corte a opina cu articulo 1 di Constitucion di Aruba no ta laga otro opcion pa gobierno di Aruba cu percura pa e cambio di ley keda realiza, ya cu no cumpli cu esaki lo ta viola derecho constitucional di e persona cu ta desea di por contrae matrimonio cu un persona di mesun sexo.

Gobierno a opone e idea cu Corte ta practicamente ordena gobierno pa tuma paso den e asunto aki pa termina e discriminacion constata. Den un anterior Editorial nos a trece dilanti caba cu esaki ta un punto di peso, primordialmente pasobra gobierno no por ordena parlamento pa aproba tal propuesta di ley, y ta na tal punto nos a yega awor: si no tin 11 voto den parlamento, no lo tin cambio di ley... Y como cu ta trata aki di un asunto unda mas cu den cualkier otro caso, e conviccion y pensamento personal di e parlamentario ta hunga e papel principal pa determina su voto, ta bira dificil pa logra algo si no tin suficiente voto.

E pregunta ta awor con e cuestion aki mester sigui. Tin hopi speculacion tocante con e veredicto di Hoge Raad lo ta. Crucial den esaki ta si Hoge Raad ta sigui e interpretacion di Corte di e Islanan, cu Constitucion di Aruba ta bisa cu no ta permiti ningun discriminacion, entre otro, a base di genero. Si e veredicto di Hoge Raad ta confirma esey, ainda ta keda e punto cu esaki no automaticamente ta encera un 'orden' pa percura pa pasa e cambio di ley. Loke si e lo ta, un advertencia serio di e tribunal mas halto den nos sistema hudicial, cu Pais Aruba, incluyendo gobierno como poder ehecutivo, y tambe parlamento como poder legislativo, segun opinion di Corte Supremo lo ta den violacion di nan propio Constitucion, si no ta permiti e cambio tuma lugar. Esaki por conduci na cambio di posicion di un o mas parlamentario, loke por haci e cambio di ley posible ainda. Sin embargo, esaki ta keda un asunto di un cambio di posicion voluntario, no tin sancion contra ningun parlamentario cu no kier cambia di opinion, a pesar di ignora sentencia di Hoge Raad.

Den tur esaki ta importante señala cu den e debate, den parlamento y pafor, tin algun argumento cu ta parce nos peculiar, por lo menos. Por ehemplo, bisa cu mayoria di ciudadano ta creyente, e mayoria catolico, y cu esey ta implica cu mester respeta loke iglesia(nan) ta ordena. Pa cuminza, ken a bisa cu tur creyente ta pensa mescos cu e iglesia? Nos no ta mira cu den Vaticano mes a bin un suavizacion di opinion den e asunto aki? Ademas, nos ta keda cu e principio basico di separacion di estado y iglesia, loke ta haci cu finalmente 21 miembro di parlamento mester vota pa un ley, cu no ta kita ningun derecho di esun cu ta prefera un matrimonio tradicional entre muher y homber. Si di berdad e pensamento ta cu mayoria di pueblo, cu segun e banda aki den e debate ta creyente, anto lo mester a propone un referendum pa laga tur votador duna nan opinion. Ademas, pakico no maneha e instrumento di consulta popular aki den otro asunto di peso, si ta kere cu esey lo ta un forma mas adecua. Tin varios pais, manera Suiza, un democracia respeta, unda e tipo di asunto di peso aki ta keda dicidi den un plebiscito. Esey no a sucede aki y ta significa cu 21 persona, elegi pa comunidad, lo mester dicidi pa nos. Por ta cu e casi empate cu tin actualmente den parlamento ta un refleho bastante realistico di con e corelacion di posicion pro o contra ta actualmente den pueblo. Si esey ta e caso, ta keda e pregunta anto ta pakico mester a trece e debate awor, a sabiendas cu no tabatin e votonan necesario pa aproba e ley.

O, talvez nos mester mira e asunto di un otro angulo, esta cu gobierno a crea e scenario aki, pa mustra nan 'bon voluntad' pa no permiti e cambio di ley sin mas, pero si, y ora, e veredicto ta cu Corte Supremo ta interpreta Constitucion manera e Corte anterior a haci, ta bay tin un mayoria, chikito, pa pasa e ley? Asina nan por 'keda bon' cu tur hende, pasobra no a permiti aprobacion na promer instante? Nos lo sa mas despues di e sentencia di Corte Supremo...

Wind Creek Aruba ta presenta e di 6 edicion di Long Table Aruba—E mesa di mas largo na Aruba!

Poniendo un record nobo di donacion pa nos comunida

E di 6 edicion di Long Table Aruba, organisa pa Wind Creek Aruba, ta back pa un solo anochi, e unico mesa di cena di mas largo completamente blanco cu un balor di $50,000 pa Aruba.

E evento di e aña aki lo tuma lugar diadomingo, 9 di Juni y lo conta cu un setup di un mesa largo di 1000 pia cu lo wordo prepara pa 1000 invitado bisti na blanco riba L.G Smith's Boulevard dilanti Renaissance Wind Creek Aruba Resort. Tickets di entrada lo ta $50, lo por reserva esaki online diabierna 10 di mei, pa exactamente 10or di mainta!

Sigura bo ticket bishitando www.renarubaevents.com cuminsando for di 10or di mainta diabierna, 10 di Mei. Por fabor tene cuenta cu cada persona por cumpra un minimo di 2 ticket, cu un limite maximo di 10 ticket pa persona.

Desde aña 2017, Long Table Aruba a recauda mas di $285,000 pa organisacionnan local y ta un evento sumamente importante pa Wind Creek na Aruba. "Nos ta compronde e importancia di conecta cu e comunidad y nos ta desea di sostene organisacionnan local na e manera cu lo realmente ta beneficia e comunidadnan di Aruba," asina Sr. Paul Gielen, Gerente General di Wind Creek Aruba a declara. E aña aki Wind Creek Aruba a cambia e proceso y a selecta 10 organisacion den comunidad activo y a invita esaki nan pa participa. Cada un di e organisacion aki tin e tarea di crea un video impresionante, cu e oportunidad pa gana un sosten financiero. E seleccion di e aña aki ta wordo enfatisa door di e yudansa na nos grandi y sosten pa nos hobennan cu ta enfrenta circunstancianan desafiante. Cu e enfoke pa renoba e bienestar den nos comunidad, Wind Creek Aruba ta compromete su mes pa haci un cambio y impacto den bida di esnan cu ta den necesidad.

Manera aña pasa, comunidad di Aruba lo determina cual di e 10 organisacionnan lo beneficia di e premio di e aña aki via un proceso di votacion online cu lo cuminsa dia 20 di mei venidero. Mas informacion di esaki lo wordo divulga pronto. Haci un impacto den comunidad ta un principio di operacion di Wind Creek Aruba. Sr Gielen ta continua "Nos ta sumamente orguyoso pa no solamente ofrece un experiencia excepcional pero alabes por conecta cu e pioneronan pa por mira con y kico mas lo por haci pa por sostene nan metanan. Nos ta sinti nos mes honra pa por ofrece e pueblo di Aruba un anochi inolvidabel unda nos ta duna back, y celebra hunto cu nos comunidad di Aruba.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante 'troce' y 'torcer'; cambio di palabra den proceso di crioyisacion...

Den nos edicion di awe di nos column semanal tocante Papiamento nos ta dirigi atencion na e proceso cu ta tuma lugar ora ta cuminza usa palabra di otro idioma, pero no ta mantene su forma di skirbi y/o pronuncia original. Esaki ta un fenomeno universal di adaptacion cu no ta algo exclusivo di idioma relativamente 'nobo' manera Papiamento, cu a surgi algun siglo pasa durante colonizacion di diferente teritorio riba continente Americano. Por ehemplo, den cierto sentido por bisa cu e idioma di mayor importancia den comunicacion mundial, Ingles, tambe ta producto di un proceso similar, unda a surgi un mezcla di idioma original di e isla, cu e Frances di e ocupadornan di tanto siglo pasa. A adopta e terminologia Frances, cu na su turno tin su origen den Latin, pero e forma di skirbi y pronuncia a tuma su propio rumbo. Asina den nos Papiamento di awendia nos tin un cantidad considerable di palabra cu ta origina den sea Portugues o Spaño, cu a haya nan propio 'toque crioyo' cerca nos. Nos ta haci un distincion aki entre palabra cu ta origina den e dos idiomanan aki y e otronan manera Hulandes y Ingles, principalmente pasobra e cambionan den pronunciacion y forma di skirbi den e ultimonan aki ta hopi mas grandi. Esaki logicamente pasobra cu un volumen asina grandi di palabra cu a bin di Portugues y Spaño, esaki a establece tambe con nos idioma 'ta zona'. Por lo tanto nos hendenan tabata haci cambio mas grandi den e palabranan ey di Hulandes y Ingles.

Ehemplo di palabra adopta y adapta asina ta 'mainta', cu no ta parce relaciona directamente cu 'mañana', o 'manhã pero ta relaciona posiblemente cu 'mañanita'. Por cierto cu e existencia di e variante 'manita' na algun distrito tambe por ta indica den e direccion ey. Nos tin tambe 'marduga' cu ta e cambio simple di 'madrugada'. Kedando den e terminonan di orario di dia, nos tin tambe 'merdia' cu por ta originalmente tanto di 'mediodia' o di 'meio-dia'. Como cu e ta un palabra asina clave den e promer encuentro entre idioma, nos ta inclina pa pensa cu e ta pertenece na e herencia Portugues. Otro palabra modifica cerca nos ta 'troce' cu ta bin di 'torcer' cu ta existi tanto den Spaño como den Portugues.

Awor algun ehemplo di verbo unda e cambio den nos forma di skirbi y pronuncia por ta origina den e hecho cu tabata scucha e forma den 'subjuntivo' di Spaño o Portugues. Nos tin 'absorba' mientras e verbo na Spaño ta 'absorber' pero e forma den subjuntivo ta 'absorba'. Igualmente nos tin 'proteha', posiblemente ta bin di 'proteja' mientras e verbo ta 'proteger'. Remarcable ta cu awendia e 'protege' tambe ta ser scucha mas den nos Papiamento, aparentemente bao influencia contemporaneo di Spaño.

Un caso particular ta e verbo 'purba', di Spaño 'probar', cu nos a yega di trata den un anterior articulo basta tempo pasa. Aki nos ta haya nos cu e fenomeno cu ta existi e variante 'crioyo' ('purba'), cu ta significa 'trata', haci un intento, esfuerzo. Pero tambe nos tin e verbo original den 'proba' den e sentido di 'duna prueba' di algo. Awendia a surgi tambe e version di e verbo 'prueba' como sinonimo di 'proba'. Anteriormente 'prueba' tabata existi solamente como sustantivo. Remarcable ta cu den e caso di e verbo 'aprobar' no a tuma lugar ningun cambio crioyo y 'aproba' no ta cambia pa 'apurba' o algo por el estilo. Igualmente otro palabra relaciona manera 'aprobacion', 'probable' (probabel) y 'probablemente' a keda sin 'toque crioyo'.

Por ultimo e palabra 'baila' o 'balia'. Originalmente tabata bisa y skirbi 'balia'. Cierto evolucion a tuma lugar mas recientemente unda 'balia' a bira 'baila'. E sustantivo semper si tabata 'baile'. Sin embargo, a mantene e verbo 'balia' por ehemplo pa expresa cu un persona a logra gaña bo: "Mi a ker'e, pero el a balia mi."

Pregunta ta keda pakico den cierto caso e proceso di 'crioyiza' un palabra ta tuma lugar y otro no. Posiblemente tabatin diferente momento den historia di adopcion, unda cierto variante di mesun origen a drenta nos idioma hopi despues. Ademas, den e proceso di adopcion hende no ta haci analisis di idioma formal y no ta pasa pa adopta inmediatamente e palabranan relaciona di mesun origen. Semper e proceso ta cuminza cu un persona cu ta usa e palabra pa promer biaha, e ta haya acogida cerca otronan y de repente e ta bira parti di e idioma crioyo. Den e proceso di copia ey algo por bay robez y cu un persona ta 'traha su propio variante'. Esey ta dificil pa averigua.

Paisnan no por yega na un “acuerdo di pandemia” pa preveni eror cometi durante Covid

(AP)—Despues cu e pandemia di coronavirus a resulta den lockdowns, a bira economianan riba nan cabes y a resulta den miyones morto, lidernan na e Organisacion Mundial di Salud y mundial a priminti pa haci miho den futuro. Algun aña despues, paisnan ainda no por yega na un plan acorda pa con mundo por responde na e proximo pandemia.

Un di nuebe y ultimo ronda di discusionnan envolviendo gobiernonan, gruponan di abogacia y otronan pa finalisa e “acuerdo di pandemia” tabata plania pa caba ayera. E meta di e acuerdo: liñanan di guia pa con e 194 pais miembronan den OMS lo stop pandemianan den futuro y comparti recursonan limita miho. Pero expertonan ta adverti cu tin virtualmente ningun consecuencianan pa paisnan cu no ta cumpli.

E paisnan den OMS a puntra e agencia di salud di e Organisacion di Nacionnan Uni (ONU) pa ta encarga di e discusionnan pa un acuerdo di pandemia na 2021. Envionan ta trahando duro durante e ultimo simannan pa prepara un version preliminario prome cu nan deadline fin di luna: ratificacion di e acuerdo na e reunion anual di OMS. Pero divisionnan entre partidonan envolvi por stroba esaki.

Senadornan republicano di Merca a skirbi un carta pa administracion di Biden siman pasa critico riba e version preliminar pa enfocando riba asuntonan manera “recortando derechonan di propiedad inteligente” y “dunando OMS mas poder.” Nan a urgi Biden pa no firma e acuerdo.

E departamento di salud Britanico a bisa cu e lo acorda solamente si e tabata “firmemente den e interes nacional di Reino Uni y ta respeta soberania nacional.” Y hopi paisnan desaroyando ta bisa cu no ta husto cu por anticipa pa nan provee muestranan di virus pa asina yuda e desaroyo di vacuna- y tratamentonan, pero pa despues no por paga pa esakinan.

“E acuerdo di pandemia ta un persecucion magnanimo, pero e no ta tuma realidadnan politico na cuenta,” segun Sara Davies, un profesor di relacionnan internacional na Griffith University na Australia. Por ehempel, e acuerdo ta purbando di adresa e buraco cu a sosode entre vacunanan di Covid-19 den paisnan rico y pober, cual director general di OMS, Tedros Adhanom Ghebreyesus, a bisa cu a contribui na “un fracaso moral catastrofico.”

E version preliminar ta bisa cu OMS mester haya 20% di e produccion di productonan relaciona cu e pandemia, manera test, tratamento y vacunanan, y ta urgi pa paisnan revela nan acuerdonan cu companianan priva. “No tin mecanismo dentro di WHO pa haci bida mas dificil pa cualkier pais cu ta dicidi pa no actua den cuadro cu e acuerdo,” Davies a bisa.

Adam Kamradt-Scott, un experto di salud global na Harvard University, a bisa cu similar na e acuerdonan global riba clima, e acuerdo di pandemia lo al menos provee un forum nobo pa paisnan purba mantene otronan na nan responsabilidad, unda gobiernonan lo mester splica ki medida nan a tuma.

E acuerdo di pandemia “no ta trata di hende bisando e gobierno di un pais kico e por of no por haci,” segun Ronald Driece, co-presidente di e directiva di negociacion di OMS pa e acuerdo. Tin obligacionnan legalmente vinculante bao di e International Health Regulation, incluyendo reportando rapidamente riba brotenan peligroso. Pero eseynan a ser rechasa repitidamente, incluyendo pa paisnan Africano durante e brote di Ebola y China den e etapanan inicial di Covid-19.

Suerie Moon, co-director di e Global Health Center na e Graduate Institute di Geneva, a bisa cu tabata importante pa determina e rol anticipa di OMS durante un pandemia y con por stop brotenan pome cu e plama globalmente. “Si nos fracasa pa probecha di e oportunidad aki...nos lo ta mesun vulnerable cu den 2019,” el a adverti.

Ta parce cu algun pais ta moviendo riba nan mes pa sigura cooperacion for di otro den e proximo pandemia. Luna pasa, e administracion di presidente Mericano Joe Biden a bisa cu e lo yuda 50 pais responde na brotenan nobo y preveni plamamento global, dunando e pais e bentaha si e mester informacion of material importante den futuro.

Yuangqiong Hu, un consehero legal y di politica na Doctors without Borders, a bisa cu no ta claro kico por ta diferente den e proximo pandemia, pero ta spera cu pa dirigi atencion riba algun di e erornan grandi cu a surgi durante e pandemia di coronavirus por yuda. “Nos lo mester depende principalmente riba paisnan pa haci miho,” el a bisa. “Y esey ta mustra preocupante awo.”

Incertidumbre ta rondona aprobacion di tratado di impuesto entre Corsou y San Marino

(CuraçaoChronicle) - Minister Hulandes di Asuntonan Exterior, Bruins Slot, a haci peticion na parlamento Hulandes pa un aprobacion di un tratado di impuesto entre Corsou y San Marino. Sinembargo, incertidumbre ta tocante rondona e aprobacion aki.

Anteriormente e aña aki, un peticion similar pa trato di impuesto entre Corsou y Malta a keda rechasa pa e kamber. E negociacionnan pa e tratado bilateral entre Corsou y San Marino cu ta andando desde aña 2015, cu e meta primario di mehora relacionnan economico y fortalese e cooperacion administrativo.

Corsou su decision pa persigui un tratado di impuesto cu San Marino ta bini for di su ambicion pa establece e acuerdonan aki cu e paisnan cu ta busca manera di cuminsa relacionnan mas intenso cu San Marino. San Marino, di manera similar na Corsou, ta un pais relativamente chikito, ambos den termino di poblacion y economia, cual ta haci esaki un partner apto pa negociacion.

E tratado den bista ta alinea cu Corsou su strategia mas amplio di crea un red di tratado di impuesto cu e meta di crea lasonan, facilita actividadnan economico y stimula fluho di exportacion y importacion entre e dos hurisdiccion.

Mal maneho financiero: Auditoria ta revela gasto di mas di Gabinete Pisas den aña 2022

(CuraçaoChronicle) - Gabinete Pisas a gasta mas di mita biyon florin den aña 2022 di loke tabata den presupuesto, mientras tambe el a ricibi menos ganashi di loke a premira.

E gasto di mas mas significante a tuma luga den e ministerionan di Finanzas, Salud, Ambiente y Naturalesa bao Minister Javier Silvania, ademas di Ministerio di Trafico, Transportacion y Plan di Espacio bao Minister Charles Cooper. Esaki a keda declara den un rapport pa aña 2022 su declaracionnan financiero pa Contraloria General

Segun Contraloria General, esaki no ta provee un representacion confiabel di e pais su posicion desde december 31, 2022 y e resultado di aña 2022 manera ta legalmente rekeri.

Varios pago no a ser ehecuta pa autorisadornan di pago autorisa cual ta den violacion di e ley, resultando den un iregularidad financiero di casi 55 miyon florin. Contraloria General tambe a indica cu e declaracionnan financiero no solamente ta mustra iregularidadnan den regularidad pero tambe ta contene erornan di fidelidad serio, cual ta causa un comprendemento incompleto di e pais su status financiero.

Algemene Rekenkamer ta señala e atrasonan den mehoracion di trayectoria di e maneho financiero, cual mester causa un aprobacion di opinion di auditor riba e declaracionnan financiero di aña 2026. Nan ta recomenda urgentemente pa Parlamento pidi e Conseho di Ministernan y e Minister di Finanzas pa atende e situacion, particularmente e problemanan di capacidad y e falta di haci decision cu ta stroba e progreso.

Minister Hato ta atende e preocupacionnan di derechonan humano tocante refugiadonan Venezolano na Corsou

CuraçaoChronicle) - Respondiendo na e acusacionnan recien tocante e situacion di derechonan humano di refugiadonan Venezolano na Corsou, Minister di Husticia Shalten Hato a enfatisa e importancia di mantene e derechonan humano dentro di e cuadro legal di e isla.

Hato a aserta cu legislacion local aki y e standardnan internacional ta cumpli ora ta trata detencion di e migrantenan cu ta indocumenta.

“Den nos persecucion di autoridadnan, ta imperativo pa mantene un balans delica mientras tambe ta respeta e dignidad di migrantenan,’ Minister Hato a declara. El a alinea tambe e contexto unico di Corsou como un ‘Small Island Development State’, notando su tamaño limita, poblacion y recursonan. “Nos vulnerabilidad pa shock externo y dependencia riba importacion y exportacion internacional tin necesidad di consideracion cauteloso den nos politicanan,” el a agrega.

Admitiendo e problemanan di capacidad cu e isla ta enfrenta, Minister Hato a enfatisa e necesidad pa solucionnan pragmatico. “Nos ta reconoce e desafionan cu nos tamaño chikito ta posee y recursonan limita. Mientras nos ta lucha pa autoridad efectivo, nos mester tambe sigura cu nos accionnan mantene e principio di derechonan humano,’ el a remarca.

Aumento drastico den muchanan sin bay scol: 13,700 mucha no ta bay scol

(NLTimes) - Aproximadamente 13,700 mucha no a ricibi educacion obligatorio pa por lo menos parti di e aña escolar 2022 pa 2023, mas o menos un tercer parti mas compara cu e aña anterior. E cantidad di mucha cu no ta bay scol pa mas di 3 luna a aumenta cu 74 porciento na mas di 5,500, segun minister Marielle Paul pa educacion primario y secundario a bisa den un carta na parlamento.

E minister parcialmente a atribui e aumento na municipalidad cu no por aregla educacion pa yiunan di solicitantenan di asilo.

E cantidad di mucha cu un excepcion pa ricibi educacion obligatorio, pues muchanan cu no por atende scol pa motibonan psicologico of fisico, tambe a aumenta. E grupo aki a crece cu 14 porciento na 8,400 mucha.

Paul y Secretario di Estado Maarten van Ooijen di Salud Publico tambe a anuncia varios proposicion legislativo pa logra cu mas mucha lo atende scol. Nan kier ancra e ley pa derecho na sosten extra pa yuda muchanan cu tin mester di atende scol y e derecho pa asistencia digital pa e muchanan cu no por bay scol fisicamente. Anteriormente Paul a aloca 7 miyon euro pa aña pa facilita esaki.

Hopi speculacion tocante ken lo bira e Prome Minister Hulandes

(NLTimes) - Lider di partido PVV Geert Wilders te ainda no a bisa ken e tin plan di nomina pa Prome Minister si e gabinete entre PVV, VVD, NSC y BBB funciona. Esaki a causa speculacion den e circulo politico di Den Haag.

E lidernan di e 4 partido a keda di acuerdo den maart cu ningun di nan lo bira Prome Minister of miembro di Gabinete si nan dialogo tin exito. Apesar di hopi keho di e lider di PVV, Wilders, Pieter Omtzigt (NSC), Dilan Yesilgoz (VVD) y Caroline van der Plas (BB) lo permanece

den parlamento.

Como lider di e partido mas grandi, Wilders tin cu nomina un persona y e hecho cu e no a haci esaki te ainda a causa inkietud den VVD, Nieuwsuur a reporta. E partido tin preocupacion cu e lo haci su nominacion na ultimo minuut, sin dialogo cu e otro partidonan, di manera cu el a haci ora di nomina lider pa dialogo di formacion.

PVV no tin hopi politico cu experiencia di administracion, cual ta haci mas probabel cu Wilders lo mira pafo di su propio partido. Segun e programa actual, Wilders por ta considerando e politiconan y ex politiconan cu un perfil derechista manera Fred Teeven di VVD of Marco Pastors di JA21.

E persona cu keda nomina lo mester lidia cu varios crisis masivo y andando, manera cambio di clima, e escasez di vivienda, e mercado di labor y gueranan andando na Ucrania y Medio Oriento ademas di media cu personalidadnan fuerte manera Wilders y Omtzigt.

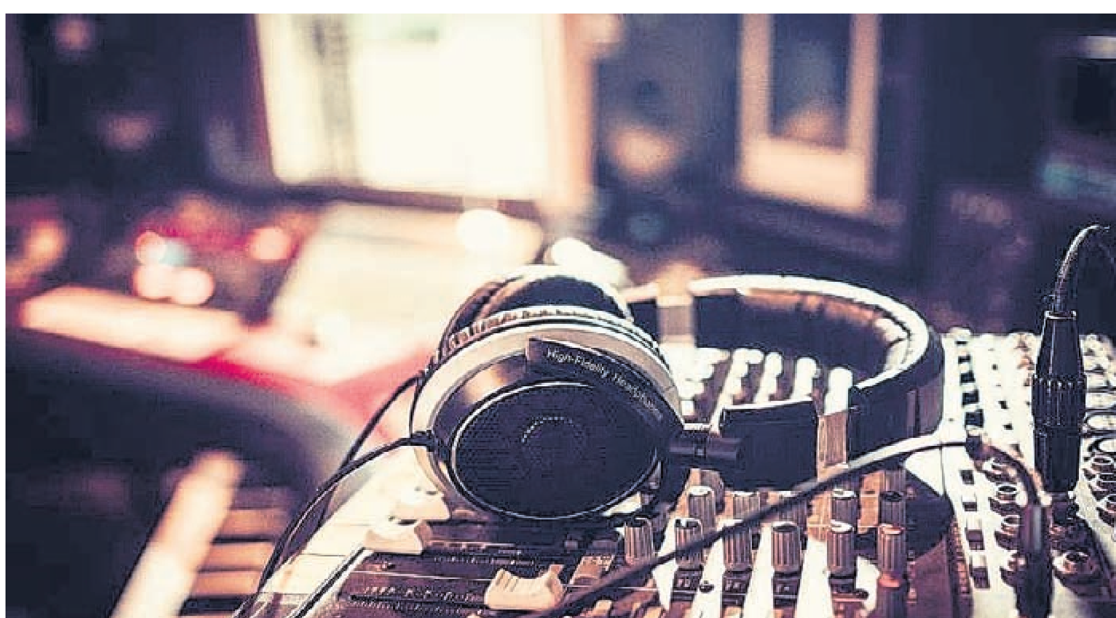
"Esaki ta dicon mi ta kere cu e lo ta un persona cu experiencia politico y no un experto di fuera di politica," VVD su Henk Kamp a conta AD, firmemente agregando cu e no ta disponibel pa e posicion. "E ta hopi importante pa bo sa con un gabinete ta traha, Tweede Kamer, varios relacion, bo lo mester tin caracter fuerte y wanta hopi."

Parlamentarionan Hulandes kier pa aplicacionnan di AI compensa artistanan Hulandes y stop uso di nan canticanan y bos

(NLTimes) - Un mayoria parlamentario tabata kier e gobierno Hulandes stop e aplicacionnan di AI usa artistanan Hulandes su bos, canticanan y letranan.

Victimanan mester keda compensa y canticanan cu bosnan clona mester ser kita, segun parti di e parlamento Hulandes a bisa. Un Minister nobo di Asuntonan Digital mester combati esaki, GroenLinks-PvDa a sugeri, AD a reporta.

E parlamentarionan ta respondiendo na un peticion di Herman van Veen, ken su bos a aparece den e base di dato di e aplicacion di Ai Udio. Investigacion di Ad a haya cu aplicacionnan di musica manera Suno y Udio ta train nan herment di AI cu material protegi di artistanan Hulandes incluyendo Sp-

invis, Paskal Jakobsen, Stef Bos, Marcel Veenendaal y Van Veen. Cualkier persona por usa e aplicacion pa crea un cantica creibel cu e artistanan aki su bos pero sin nan permiso. Tampoco nan no ta ricibi ningun ganashi.

E parlamentarionan ta bisa cu a yega tempo pa gobierno interveni. "Horta notanan for di canticanan y bosnan ta demostra cu AI a bira completamente loco y ta demasiado den man di multinacionalnan cu no ta tene etica na cuenta," Parlamentario di PvdA Christine Teunissen a conta AD.

"Un copia di AI di un bos ta teritorio cu no ta conoci ainda y e legislador rapidamente lo mester laga cla unda e linea ta para," ChristenUnie su parlamentario Don Ceder tambe a comenta.

GroenLinks-PvdA ta kere cu e gobierno ta prestando demasiado tiki atencion na asuntonan digital. "Esaki ta e motibo dicon a yega tempo pa un minister nobo di asuntonan digital, ken lo atende problemanan manera esaki," parlamentario Barbara Kathman a comenta.

CDA a señala European AI Act, cual lo drenta den efecto den aña 2025 y lo rekeri AI ricibi permiso prome for di e artistanan pa nan por usa nan contenido. "E aumento den uso di Udio ta mustra cu no tin tempo pa perde den traduci esaki den reglanan concreto," Parlamentario di Cda Herman Krul a bisa. VVd, SP, Volt, SGP, BBB y NSC ta sostene e declaracion.

Perdida pa inundacion na sur di Brazil ta supera 3,600 miyon dollar

(Infobae) – Gobierno di Rio Grande do Sul, esun di mas golpia pa awasero cu ta asota sur di Brazil, diahuebs ultimo a evalua na 18,839 miyon real (casi 3,663 miyon dollar) e necesidadnan pa asina por recupera di e inundacionnan di e ultimo siman.

E balans preliminar di necesidadnan, presenta pa gobernador Eduardo Leite, ta inclui necesidadnan financiero pa respuesta di emergencia y asistencia na e victimanan, asina como tambe e recuperacion y reconstruccion di infrastructura y apoyo na economia local.

Entre otro capitulo, a calcula cu ta bay ta necesario pa inverti 966 miyon dollar pa recuperacion di viviendanan y destina 513 miyon dollar pa scolnan.

Pa loke ta trata recuperacion di careteranan y camindanan urbano, e necesidadnan ta di 553 miyon dollar y e reconstruccion di brugnan cu 701 miyon dollar.
Di mesun manera, tin planea destina 197 miyon dollar pa apoya companianan y otro 71 miyon dollar mas pa agricultura, un di e sectornan mas relevante den region aki, cu ta un productor importante di aros, soya y maishi.
Gobierno regional tambe a anuncia e apertura di un linea di credito di casi 1,360 miyon dollar cu interesnan abou pa asina apoya empresanan localnan.

Di forma paralelo, presidente Brasileño, Luiz Inacio Lula da Silva, diahuebs ultimo a anuncia un pakete di ayudo di 9,800 miyon dollar pa yuda estado di Rio Grande do Sul. E ayudo aki ta inclui subsidio directo, credito y descuento tributario y ta supone cu ta e prome pakete pa contribui na e reconstruccion di e region.

Inundacionnan y teranan cu a los a afecta cerca di 425 municipio na Rio Grande do Sul, alcansando directamente 1.5 miyon hende y cu te awor, a laga 108 fayecido y cerca di 130 persona desaparecido.
Segun un ultimo balans oficial, 232,675 persona ta permanece desplasa di nan hogarnan, entre nan 65,573 ta kedando den refugio.

E situacion mas preocupante ta sucede na zona metropolitano di Porto Alegre, na unda ciudadnan y barionan henter a keda bao awa for di diabierna di siman pasa, y tin problemanan di abastecemento di awa y cortenan di coriente.

E responsablenan principal di institutonan meteorologico y geologico di e pais a reuni diahuebs ultimo pa analisa e riesgonan cu e frente friu nobo ta bay trece na Rio Grande do Sul, un estado castiga pa tormentanan di siman pasa.

Den un comunicado di Instituto Nacional de Meteorologia (Inmet) y otro centronan di e pais, a confirma e pronostico cu for di e fin di siman aki e sistema frontal ta bay yega na e region central di e estado, generando condicionnan pa e situacion actual bira pio.
"Entre diabierna y dialuna, yobidanan ta bay ta mas intenso na estado, incluyendo e region metropolitano di e capital Porto Alegre, e yobidanan den periodo aki lo por surpasa 150 millimeter, condicion cu lo por bira pio e situacion mas ainda."

E documento tambe ta adverti riba teranan cu ta los, specialmente den areanan afecta pa tormentanan di siman pasa.

Polis a detene ruman di presidente di Peru pa presunto trafico di influencia

(EFE) – Polis Nacional di Peru (PNP) ayera diabierna a detene Nicanor Boluarte, ruman homber di presidente Dina Boluarte, na peticion di unidad anticorupcion di Fiscalia cu ta investig'e pa trafico di influencia, segun acta na cual diferente medio local a haya acceso na dje.

E orden di aresto tambe ta inclui abogado di Boluarte, Mateo Castañeda, ken a presenta su mes varios biaha hunto cu e mandatario.

PNP a cuminsa e operativo pa e detencion cerca di 6.30 di mainta na diferente punto di Lima, un accion policial cu te ayera atardi tabata den marcha.

Segun diferente medio, e operacion aki a ser denomina "waykis en la sombra," haciendo referencia na e palabra di origen quechua cu ta nifica amigo y cu Boluarte a utilisa pa referi na gobernador di Ayacucho, Wilfredo Oscorima.

Oscorima ta e persona cu, segun ambos parti a confirma, a fia varios holoshi di luho marca Rolex na Boluarte, un caso pa e cual Fiscalia a habri un investigacion na presidente y e gobernador pa corupcion y cohecho.

E documento hudicial usa pa pone den marcha e operativo di ayera diabierna, ta inclui entrada hudicial na cas di 22 persona.

Ta considera e registro, lectura, visualisacion y extraccion di informacion di telefon celular, CPU, laptop, tablet y otro ekiponan electronico, asina como eliminacion di secreto bancario y reserva tributario, segun e corant El Comercio a señala.

Ekipo special di fiscalnan contra corupcion di poder (Eficcop) segun El Comercio ta afirma, semper ta señala Nicanor Boluarte di utilisa influencianan ilicito pa nombra hendenan pa recolecta firmanan di afiliacion na partido politico Ciudadanos por el Peru.

E personanan aki yama prefecto y sub-prefecto ta representantenan di Ehecutivo na diferente region di Peru, ta considera cu nan tin funcionnan administrativo di confiansa y ta nombra pa minister di Interior y e mesun presidente.

Diahuebs den oranan di anochi, minister di Interior a dicidi disolve unidad di Polis Nacional cu ta encarga di apoya Eficcop, un grupo di fiscalnan cu ta investiga di manera exclusivo casonan di funcionarionan halto.
Mediante un resolucion ministerial publica, gobierno di Boluarte a laga sin efecto e resolucion ministerial anterior unda tabata indica cu a crea e grupo specialisa aki referiendo na nan como "duplicidad di funcionnan" cu otro division.

Nicanor Boluarte ta bay keda bao supervision di autoridadnan pa dies dia, ademas e ta enfrenta acusacionnan grave cu por hibele te prison pa mas di 30 aña.

Nacionnan di hemisferio occidental ta priminti pa continua coordinando respuesta pa migracion regional historico

(AP) — Representantenan di 22 pais di Hemisferio Occidental reuni na Guatemala a renoba nan compromiso e siman aki pa sigui ofrece camindanan legal pa drenta nan pais, pa duna ayudo na comunidadnan mas afecta pa migracion, y pa coordina nan respuesta pa maneha fluho di inmigracion.

Secretario di Estado Mericano, Antony Blinken a nota cu a haci progreso den tur e areanan aki durante ultimo dos aña. Asina mes, e region a mira migracion record aña pasa, tanto a traves di e peligroso Darien Gap separando Colombia y Panama, como na e frontera Mericano.

Dos aña pasa, lidernan di e hemisferio a firma e "Declaracion di Los Angeles," un intento lidera pa Merca pa coordina un respuesta regional pa nivelnan historico di migracion. "Den centro di nos esfuerso ta e mensahe cu individuonan mester saca bentaha di camindanan legal na lugar di haci e biahe peligroso bay nort," Blinken a bisa durante un conferencia di prensa cu presidente Guatemalteco, Bernardo Arevalo diamars mainta.

El a bisa cu administracion di Biden lo traha cu congreso Mericano pa bin cu otro $578 miyon den ayudo pa paisnan den e hemisferio cu ta ricibiendo migrante.

Paisnan firmante tambe a bisa cu nan lo set up un cuerpo coordinador pa evalua e progreso di e paisnan den cumpli cu nan compromisonan. Guatemala a compromete na expande acceso na oficinanan unda por screen migrante y duna nan informacion tocante vianan legal. Nan tabata limita na solamente Guatemalteco, pero awo tambe ta bay duna asistencia na Hondureño, Salvadoreño y Nicaraguense.

Secretario di Asunto Exterior di Mexico, Alicia Barcena, a bisa a traves di e plataforma social X cu su pais y Merca ta riba mesun pagina: "Nos presidentenan ta comparti interes den enfrenta e causanan structural di migracion den e region y combati retonan comparti."

Ex-diplomatico Venezolano "nunca" a considera bira presidente, pero ta bay lansa su campaña e luna aki

(AP) — Pa Edmundo Gonzalez Urrutia, presidente no tabata un titulo cu e tabata busca. "Nunca," el a bisa enfaticamente Associated Press den un entrevista e siman aki na capital di su pais, Caracas.

Den e mundo borota di politica Venezolano, e ex-embahador awo ta crucial pa esfuersonan pa retira presidente Nicolas Maduro como e candidato principal di fraccion di oposicion.

"Mi nunca tabatin un posicion electo. Mi nunca a participa den politica partisano of posicion di oficina electo," el a bisa. "Mi a acept'e cu responsabilidad enorme y como un contribucion di mi parti na e democratisacion di e pais, na e proceso di purba busca comprension, reconciliacion, di Venezolanonan."Gonzalez a bira e candidato di Plataforma Unitaria di oposicion luna pasa despues cu ex-legislador Maria Corina Machado, kende facilmente a gana e primaria presidencial di e grupo aña pasa, y su alternativa scogi personalmente, a keda prohibi di postula. Lidernan di e coalicion a selecta Gonzalez 15 dia despues cu el a bolbe for di vakantie, y el a acepta cu algun condicion, incluyendo pa su esposa ta convenci di e decision. Eleccion dia 28 di juli ta bay tin 10 candidato, pero apart di Plataforma Unitario, no ta spera cu ningun lo presenta un menasa pa base di poder di Maduro. Maduro a lansa su candidatura oficialmente na maart pa un di tres termino cu lo dura te 2031.

Machado ta bin campañando pa mas cu un aña, incluyendo despues cu corte top di Venezuela, leal na e partido den gobierno, a confirma un decision administrativo blokeando su candidatura. Recientemente el a cuminsa duna instruccion na su sostenedornan pa vota pa Gonzalez, pero ainda Gonzalez no a presenta dilanti publico. El a bisa cu e tin plan pa inicia su campaña e luna aki y a splica cu Machado y otro lidernan di oposicion ta bay continua organisando eventonan rond di e pais. Contestando ki rol Machado lo tin den su gobierno si e gana, Gonzalez a bisa cu ta "prematuro pa pensa ki posicion e ta bay tuma." Loke ta importante na e momento aki, el a bisa, ta cu Machado y Plataforma Unitaria ta "remando den e mesun direccion." Machado no ta miembro di e plataforma, pero a permitie participa den su primaria di 22 di october, cual el a gana cu mas di 90% di sosten.

Hasta entre oposicion Venezolano, tiki a tende di e ex-diplomatico di 74 aña di edad. Gonzalez a cuminsa su carera profesional como assistent di embahador Venezolano na Merca. E tabatin posicion na Belgica y El Salvador y a sirbi como embahador di Caracas na Algeria. Su ultimo posicion tabata como embahador Venezolano na Argentina durante e prome añanan di presidencia di Hugo Chavez. Mas recientemente el a traha como consultant di relacion internacional, skirbiendo tocante desaroyonan recien na Argentina, y tambe como autor di trabao historico riba ministerio di Exterior Venezolano durante Segundo Guera Mundial.

Su añanan na El Salvador y Algeria a coincidi cu periodonan di conflicto arma na ambos pais. Pa un tempo, su paraderonan tabata wordo track pa localnan na El Salvador, y e lo haya yamada na cas cu meta pa intimid'e, cu esnan yamando bisando cu nan tabata na altura cu Gonzalez a caba di yega cas. Maske condicionnan na e paisnan ey tabata diferente completamente na e situacion politico actual di Venezuela, nan a prepara Gonzalez pa e stress unico cu por bin cu ta un candidato of lider politico na e pais Sur Americano, unda enemigonan real y percibi di gobierno, incluyendo personal di campaña di Machado, a keda deteni, menasa y acusa prome cu eleccion.

Gobierno di Maduro a tuma accion contra oposicion a pesar di promesa pa habri caminda pa eleccion husto a cambio di alivio di sancionnan economico imponi pa Merca ultimo decada mientras condicionnan democratico y di derechonan humano a deteriora na Venezuela. E movida recien a pone administracion di Biden reimpone sancionnan aplastante riba petroleo Venezolano luna pasa.

"Nan ta situacionnan cu ta siña bo biba den situacionnan di stress, den situacionnan peligroso, den situacionnan di riesgo, den situacionnan unda inseguridad personal ta evidente," el a bisa di su experiencianan na El Salvador y Algeria. "Pues si, den un sentido nan ta experiencianan cu ta yuda bo maneha, funciona, den un ambiente cu ta complica y dificil."

Maybelline Arends Croes:

"Mi tin e ehempel di mi mama cu a traha resto di su bida, y no tin un hende mas cera cu mi mama cu mi"

Cu ocasion di Dia di Mama, Bon Dia Aruba tabatin e honor di entrevista un di e mamanan di cultura di Aruba, Maybelline Arends Croes, un persona asina balente y inspirador, cu sigur ta laga su huella riba tur persona cu tin e placer di conoc'e.

Maybelline ta conta cu su infancia na Aruba tabata uno bunita. "Mi tabatin e suerte di lanta den un temporada bo ta bisa, compara cu awendia, hopi mas trankilidad, hopi mas seguridad pa nos hobennan." El a conta cu nan a biba na Santa Cruz pa dos of tres aña y despues a muda pa Playa, cerca di unda awendia tin Elmar. "Elmar no tabata existi e tempo ey, tur tabata mondi, tur tabata nos tereno di hunga."

Pa Maybelline, musica tabata su acompañante desde chikito. El a conta cu tempo su tata tabata traha na Lago, el a cumpra un piano for di un colega pa un prijs masha barata, maske e mes no tabata toca piano. "Di chikito, mi ta kere 7, 8 aña e piano ta eynan, anto e tabata tenta mi, mi tabata bay mi piano anto mi ta cuminsa mishi cu e teclanan. Anto nan a ripara cu mi tabata cuminsa saca melodia." Cu su 9 aña di edad, su mayornan a dicidi pa mand'e les di piano. Despues el a bay Arubaanse Muziek School, y asina el a keda siña musica. Su tata a ripara cu Maybelline tabatin interes den musica y a regal'e un cuarta, y simplemente door di observa e grupo cu tabata toca musica cerca su welo riba diadomingo, el a imita te cu el a siña toca.

Maybelline a conta tambe cu e tabata entre e prome grupo di mucha muher cu por a asisti na HBS (cu awo ta HAVO). Tempo aya, scol tabata segrega entre mucha homber y mucha muhe, anto HBS tabata pa mucha homber so. Eventualmente a ofrece pa Maria College scoge 12 mucha muhe pa bay e prome klas di HBS hunto cu e muchanan homber cu tabata bay Dominicus College, na aña 1957. Prome cu esey tabatin MULO (cual despues a bira MAVO) so pa mucha muher. Door cu e tabata e prome grupo di mucha muher bayendo un scol di mucha homber, "na cabes tabata un soeur, cu tabata permiti nos djis bay e scol. Nan ta baha nos na nos scol di mucha muhe, anto e 12 mucha muhe cu e cabesante, cu tabata soeur Dorothea, a compaña nos tres luna largo canando di Maria College bay Dominicus College, pasa tur e tereno cu e mucha homber ta keda wak nos." E soeur tabata compaña nan te den e klas. Eventualmente a custuma, y pa fin di aña ya a permiti nan bay riba nan mes na e scol. "Tiki tiki el a cuminsa ta custuma, e tradicion a kibra di mucha muher separa y mucha homber separa." Pa ora a habri Colegio Arubano na Vondellaan na 1959, ya e klasnan tabata mixto.

Den e experiencia pionero aki, Maybelline tabatin un acompañante kende a keda su paralel pa hopi otro momento clave di su bida: Wouter van Romondt. "Pa casualidad mi tabata den e klas, anto hunto cu mi tambe tabata Wouter van Romondt; nos tur dos tabata alumno di HBS na Colegio Arubano. Nos a slaag, ami a scoge bay sigui studia musica na Hulanda, el a bay sigui studia arte visual. Nos tur dos a caba nos estudio, nos a bin back aña '68, y nos tur dos a haya trabao back na Colegio Arubano. Nos ta e prome dos studiante cu a bin back studia haya trabao como docente na e mesun scol unda nos a haya nos enseñansa. Nos tabata e prome Arubianonan cu a haya trabao como docente na Aruba."

Pero nan biahe como pionero no a keda eynan. "Y nos tur dos, dia cu na caminda pa Status Aparte a bini cu un propio himno y un propio bandera na aña '76, a forma Comision Nacional pa e celebracion ey, pero tambe un comision apart pa himno, y un comision apart pa cual ta bay bira e comision di bandera. Nan a pidi ami pa ta den comision di himno, y nan a pidi Wouter pa ta den comision di bandera," Maybelline ta conta cu un sonrisa.

Tocante su mama, Maybelline ta conta cu maske e tabata traha henter dia, e tabata dedica tempo di calidad na su yiunan. "Momento cu e tin, e tabata pasa calidad di tempo cu nos, siña nos diferente wega di mesa." Nan tambe tabata bay picnic y wak pelicula. "Mi mama tabata un hende cu hopi briyo. Y ta fo'i bo mayornan bo ta haya educacion, inspiracion, motivacion."
Mama di Maybelline a caba scol na Santa Cruz, unda el a lanta, te di zesde klas. Na Santa Cruz no tabatin ULO, anto no tabata permiti e tempo aya un yiu muhe subi bus pa bay Playa pa bay scol, pues ora el a caba scol basico, el a cuminsa traha cu su mayornan na cas. Maybelline ta conta cu su welo tabatin un tienda cu a bira un supermercado, y eyden e mama tabata traha. Eventualmente sinembargo, tempo cu Maybelline tabatin como un aña y mey di edad, su mama a bay Merca pa studia pa pelukera. "Mi mama cu su tiki di Ingles, tabatin e briyo pa biaha su so pa bay Merca, pa bay scol ayanan y haya su diploma, pa despues bin back y traha den su salon di beyesa na Playa." E tambe tabata gusta canta y baila.

Ademas, ta for di su mama cu Maybelline ta haya e pasion pa actonan caritativo. "E tabatin su maletin anto tur siman e ta bay hospital, pasa rond weita cua pashent mester kisas un corta di cabey, e ta hacie por nada. E tambe tabata bay Pavilioen mesun cos, bishita e casnan di anciano, weita ken mester un corta di cabey, tur e tabata hacie por nada." E tambe tabata den comision di boluntario di hende muhe so, unda tabata bishita hendenan enfermo pa comparti y anima nan den nan temponan dificil. "Semper mi a lanta cu mi mama tabata haci cosnan caritativo."

Tocante e significado di ta mama, Maybelline ta bisa cu "lo mas importante ta pa bo duna bo amor, bo tempo, y e mester ta na e calidad. Semper pa bo t'ey pa bo yiunan, pa por papia cu nan, splica nan y comprondе nan." E ta bisa cu maske un mama ta traha, y por tin menos tempo pa su yiu, "mi tin e ehempel di mi mama cu a traha resto di su bida, y no tin un hende mas cera cu mi mama cu mi, nos a lanta asina pega cu otro." E momento cu e por, e ta pasa cu su yiunan, hasta ora e tabata den training of les, e tabata bay cu su yiunan. "Semper lo importante ta e union. Mester tambe corigi, pero corigi cu amor, pasobra e ora bo ta educa nan. Pero e amor ta importante. Y esey semper nos a siña di mi mama."

Pa boso dos cu ta na shelo...

Un cos so mi ta pidi Dios y ta mi no lo lubida boso, mi welanan, e dos persona mas amoroso den mi bida cu a demostra mi cu amor, tur cos ta posibel.

Mi ta recorda boso como e capitannan di e barconan yama "famia" unda semper nos tabata reuni y uni cada fecha special, awe boso dos ta den un miho luga hunto cu papa Dios pero mi sa cu semper boso ta cana cu mi. Pa guia mi, cuida mi y protege mi tur caminda.

Feliz Dia Nelly y Yolanda, mi welanan stima.

MAMA, BIN SCUCHA MI CANTO

Muisica: J. Rogério, Joao Henrique & P. Heinen
Letra original na Papiamento di:
Maybelline Arends-Croes

Mama, bo ta luz ,ora tin scuridad
Ora mi ta tristo, bo ta consola ..
Ora tin legria, bo ta comparti'e.
Si mi haci malo, bo ta pordona.

Bo man ta caricia, ora mi tin dolor.
Bo a siña mi stima y kere den Dios
B'a mustra mi, cu tin cosnan bon y malo/
B'a duna mi balor y respet..

Refr. Mami, mamaiy, bin scucha mi canto.
Mi kier gradici bo pa tur bo bondadnan.
Mami, Mamay, contento mi ta
Cu bo ta mi mama, mi mama stimá.

Si un dia bida hiba mi leu fo'i bo.
Mi tin di bandona bo hala protector.
Mi lo corda tur instante riba bo
Siguiendo bo ehempel y tur bon conseho.

Awo cu ya tin tanto aña tras di lomba
Ta mi deseo di por ta bo gran consuelo.
Mi kier recompensa bo amor y tur bondad.
Bo amiga fiel mi ta.
Refr.

Celebra Dia di Mama cu desayuno of dinner na Laguna

The Hilton Aruba Caribbean Resort & Casino recientemente a introduci henter e Laguna completamente renoba cu asiento confortabel ambos paden y pafo. E restaurant ta sirbi desayuno diario y dinner na guest di resort como tambe localnan na 25% di descuento.

Na honor di e celebracion di Dia di Mama, famia y amistadnan por disfruta di un tempo ameno cu otro durante un desayuno cu ta rek bay te cu merdia pa e dia special aki. Disfruta di ful e menu ala carte of di e buffet di fruta fresco, yogurt, omelets y webo pa order, warm bites, pan fresco y juice natural, coffee y te hunto cu un variedad grandi di cos dushi. E restaurant su menu nobo ala carte ta inclui platonan popular manera Super BLT Croissant, Tropical Acai Bowl, Old Bay Cakes y Arepa Reina Pepiada. Un menu cu tin wake-up cocktails y smoothie fresco na bo gusto, cual ta añadi un toke unico na e comienso di e dia.

Pa famia y amistadnan cu ta desea di celebra e hende muhe di mas importante den nan bida durante dinner, e resort su brigada culinario a prepara un a la carte festivo special pa dinner cu un escogencia di tres aperitivo, tres entrada y un postre inolvidabel.

Dinner ta cuminsa cu un Amuse Bouche, Crispy Herb Bread, hunto cu honey-pomegranate tuna salad. Algun aperitivo delicioso ta inclui tambe Grilled Shrimp Salad, Escargot y Brioche Skewer, of Palmito Ceviche. E specialnan riba e entradanan ta inclui Honey Soy Glazed Seabass, Brown Sugar TOfu y Quinoa Salad, of Herb Crusted Rack of Lamb. Pa postre, e Deconstructed Black Forrest Cake cu crema, cheries y chocolate-shavings cual ta haci un final sensacional sumamente delicioso na un bon anochi, un manera hopi bunita pa mustra aprecio pa mama.

Laguna ta habri pa Dia di Mama riba 12 di Mei pa desayuno entre 7'or di mainta pa 12'or di merdia y pa dinner cumisando for di 5:30pm te cu 10:30pm. No ta rekeri reservacion, pero pa gruponan mas di 6 persona ta preferibel pa haci un reservacion prome cu bin. Por tuma contacto libremente cu Laguna riba +297 526 6612 pa mas informacion.

Cacho riba caya a morde ferozmente un peaton den Pindastraat

Dialuna atardi a drenta informe di cu un cacho a ataca un peaton den Pindastraat y e ta herida, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di e mesun cacho di caya cu ya caba a ataca 5 persona recientemente y awor a ataca un otro persona ferozmente. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima y a transporte pa hospital. Polis a busca un solucion pa asina ningun hende mas bira victima di e cacho ey cu ta sali riba caya ataca hende.

Chauffeur a reverse dal un peaton dilanti di E Boco na Bubali

Diahuebs madruga a drenta informe di cu un auto lo a dal un dama dilanti di E Boco, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na caminda a drenta mas informe cu e auto lo a pasa riba e cabes di e dama y nan a bay cu mas urgencia. Na yegada di e patruya a bin comprende cu un auto bay reverse y a dal e dama. E dama a haya un kap chikito na su cabes. Na yegada di e ambulance nan a atende e dama y a transporte pa hospital.

Otro caso di kiebro y ladronicia for di auto e biaha aki dilanti Radisson Blue

Diaranson anochi a drenta informe di un caso di kiebro y ladronicia for di auto dilanti Radisson Blue, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un caso unda desconocidonan a kibra drenta den e auto y a bay cu algun pertenencia for di e auto. Polis a tuma e keho y ta pasa esaki pa e team di autodiefstallen.

Studiante den examenjaar a bira victima di kiebro y ladronicia di su cosnan di school

Diaranson anochi a drenta informe di un ladronicia den un auto na Bubali. Mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu desconosidonan lo a kibra un auto y horta pertenencianan di un studiante den examenjaar. Polis a tuma datos y tin e caso bao investigacion.

Wiel di pick-up ta rementa

Diamars atardi a drenta informe di un incidente na Macuarima, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un incidente unda e chauffeur mientras e ta coriendo el a scucha un zonido di batimento na e wiel y ora el a bay para, e tire a rementa y causa daño.

Chauffeur a dal kibra cura di waya di ELMAR N.V. su substation na Sabana Blanco

Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente na Sabana Blanco, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

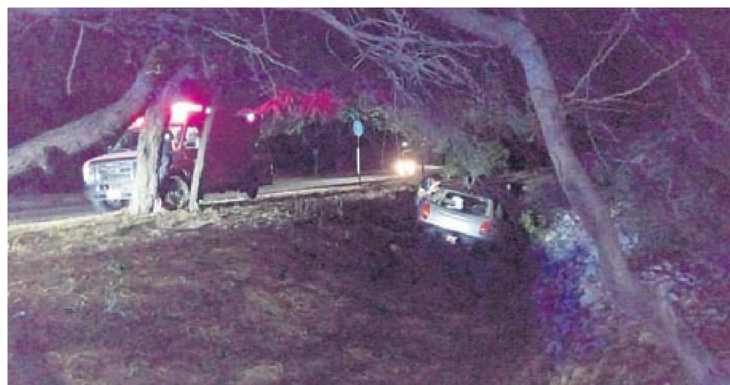
Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un "dienstwagen" a sigui stret na e birada dilanti e substation di ELMAR N.V. y a bay dal riba e cura di waya y kibra esaki.

Chauffeur ta perde control cay den rooi

Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente cu hende herida na Camacuri, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e chauffeur di e Chevrolet Celta a perde control bay banda robes di caminda dal riba borchi trafico sigui bay para te den e rooi. Debi na e impactonan y movecion brutal e chauffeur a resulta herida. Na yegada di e ambulance a djis controla e chauffeur pero e no a ricibi nada di gravedad y ambulance a sigui su caminda.

Desconocidonan a destrui bentana di un Kia Rio pero algo a stroba nan

Diahuebs mainta a drenta un otro caso di destruccion pero e biaha aki na Ponton, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki desconocidonan a destrui e bentananan patras di un Kia Rio probablemente pa bay cune pero como e circulacion di trafico tabata un poco druk esaki lo a stroba e antisocialnan aki y ora nan a ripara esey nan a bay un caya mas aden y for di Nayostraat a bay cu un Kia Rio hatchback color blauw. Polis a tuma e keho y a pas'e pa e team di joyriding & auto diefstallen.

Polis a bay pa un caso di destruccion di bentana di auto na Madiki

Diahuebs mainta a drenta informe di un caso di destruccion na Madiki, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di destruccion di un bentana di auto. E sospechoso a usa un pida hero pa destrui esaki. Polis a tuma e keho di destruccion aki y a pas'e pa recherche.

Polis a core cu personanan problematico cu a bay busca problema cu otro despues di bringa

Diahuebs madruga a drenta informe di cu tin un bringamento na e hotzone na Palm Beach, mesora a dirigi patruyanan na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu e pelea a caba pero a señala polis e hendenan problematico aki cu despues di a bringa a keda busca problema relaciona cu filmamento. Polis mesora a acerca nan y a core cu nan prome cu polis detene nan. E hendenan aki despues di a scucha e advertencia di polis a bandona e sitio.

Chauffeur no a ripara cu e auto su dilanti a para y a reacciona laat

Diahuebs merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na Ponton, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente cu 3 auto envolvi unda e chauffeur di un Suzuki Ignis biniendo di nort a hala meymey caminda pa bira pa drenta e parkinglot y e Suzuki Swift su tras tambe a para pero e chauffeur di e Mini Cooper biniendo di nort cu velocidad halto no a ripara e autonan para y a bay dal tras di e Suzuki Swift y consecutivamente esaki a bay dal tras di e Ignis mientras e Mini Cooper mes a bolter.

Despues di e impacto e chauffeur di e Mini Cooper a logra sali cu un kap chikito. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima na e sitio mes.

Polis a logra haya un Hyundai Accent cual a ser horta den oranan di madruga

Diahuebs mainta un oficial di e team di auto diefstallen buscando e autonan horta a logra haya e Hyundai Accent cual a ser horta den oranan di anochi pa mainta.

El a logra bin haya esaki den e rooi di Companashi pa Madiki pabao di Tat Fat na Venezuelastraat. Mesora a pidi pa un takelwagen pa confisca e vehiculo aki.

Polis di trafico atendiendo un accidente hit & run

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na Dominicanessenstraat pero como polis di trafico tabata ocupa el a bay merdia.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente hit & run unda un chauffeur a pasa dal un auto y a sigui core bay lubidando cu tin camaranan di seguridad cu a capte.

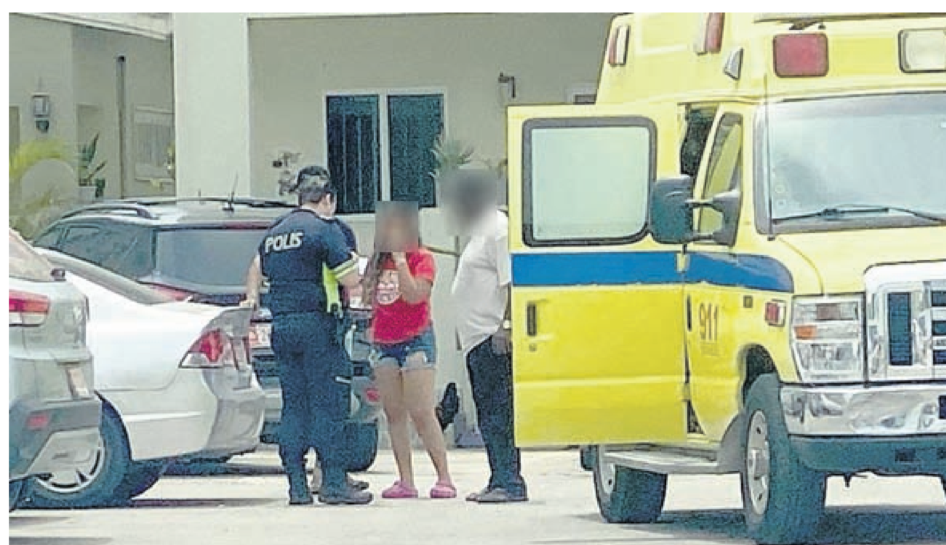
Polis di trafico a bay revisa e grabacion y pronto e lo presenta na cas di e chauffeur cu a dal e auto.

Polis y ambulance a bay cu urgencia na Zr. Cherubinestraat pa un persona cu a bebe demasiado pildo

Diahuebs mainta a drenta informe di cu un persona lo a bebe varios pilder na un compleho di apartamento na Zuster Cherubinestraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a atende e persona cu lo a bebe 6 pilder pero e no tabata reacciona bon a pon'e den ambulance y a sigui trat'e.

Na yegada di polis a tuma tur informacion di locual a sosode.

Mbappé ta cuminsa su despedida di Paris Saint-Germain cu su salida cada bes mas cerca

(AP) - Kylian Mbappé a anuncia un biaha mas cu e lo sali for di Paris Saint-Germain, un movida cu no ta hopi sorprendente di e hungado Frances ken ta premira di uni Real Madrid.

Mbappé a bisa riba diabierna cu e lo hunga su ultimo wega riba diadomingo contra Touloluse. "Nunca mi a pensa cu e lo ta aina dificil pa sali for di mi pais," el a bisa den e video publica, agregando cu e lo enfrenta un desafio nobo despues di 7 aña na PSG.

Mbappé awo ta capitan di Francia y a gana e Copa Mundial den aña 2018, birando e di dos hoben, despues di Pelé, pa anota un gol den un final di Copa Mundial. E tabatin e puntuacion top na 2022 su Copa Mundial, incluyendo in triki poco comun den e final.

Mbappé a uni PSG den aña 2017 for di Monaco den un trato cu tabatin 180 miyon euro. E ta premira cu e lo ser cumpra pa e ekipo ganador di Champions League Real Madrid.

Den aña 2021, PSG a rechasa un oferta di 180 miyon euro di Madrid pa Mbappé. El a renoba su contract cu PSG pero no a acepta e opcion pa un aña mas. Anteriormente e aña aki, el a bisa PSG cu e lo sali for di e ekipo den e final di e temporada. Riba diabierna, el a confirma esaki na henter e mundo di futbol.

"Mi tabata kier a anunca na boso tur cu esaki ta mi ultimo aña (temporada) cu Paris Saint-Germain. Mi no lo extende mi contract y e aventura lo caba den algun siman," el a comenta. "Den prome luga, mi kier duna danki na mi demas miembronan di e ekipo, tur e miembronan cu mi a yega di tin y tur e coachnan: Unai Emery, Thomas Tuchel, Mauricio Pochettino, Christophe galtier y Luis Enrique."

E tin 255 meta pa PSG, y su prestacion a yuda trece 6 titula di e liga cas den 7 aña, pero tambe hopi biaha a tapa deficiencianan cu a ser exponi na e nivelnan mas halto di e Champions League.

Riba diamars anochi, el a baha for di e veld ora cu PSG a keda fuera di e semifinal di Champions League despues di perde contra Borussia Dortmund 1-0.

Mbappé su salida lo marca e fin di su era como superestrella na PSG.

El a yega den aña 2017 conhuntamente cu Neymar, ken a costa un record mundial di 222 miyon euro. PSG tambe tabata un stop pa Zlatan Ibrahimovic (156 goals for the club), Edinson Cavani (200 goals for PSG) y Lionel Messi (won his men's record eighth Ballon d'Or).

Ningun di nan a lora gana e Champions League cu PSG, cual a gasta mas di 2 biyon euro den tarifa di transferencia y salarionan masivo. E hecho cu Mbappé a hunga bao asina hopi coach tambe a enfatisa e actitud di 'hire-and-fire' di e club su doño Qatari QSI, cual a tuma over e club den juni 2011.

Terrence Shannon Jr. a ser ordena presenta den huicio a causa di un acusacion di violacion na Kansas

(AP) - Un hues di Kansas riba diabierna a duna ordo pa University of Illinois su strea den basketball Terrence shannon Jr. ta presente durante huicio pa trata acusacion di violacion despues di testimonio di un muhe cu a bisa cu e tabatin "teror" mientras e tabata ser agredi.

Shannon, di 23 aña y di Champaign, Illinois, ta acusa di comete agresion sexual dia 9 di september na Lawrence, Kansas. E Lawrence Journal-World a reporta cu Shannon tabata na Lawrence e dia aki pa e mira un wega di futbol Mericano entre Illini y University of Kansas.

El a ser acusa cu violacion y un acusacion alternativo di agresion sexual. E acusacion a causa cu Shannon a keda suspendi pa 6 wega prome cu Hues federal a laga su persona bolbe hunga, declarando cu su derechonan civil a ser viola.

Un muhe a conta polis cu e tabata na un bar ora cu un homber, cu despues el a identifica como Shannon, a gara su parti atras y mishi bao su saya pa mishi cune sexualmente. E muhe a bisa cu e bar tabata asina aglomera y yen di hende cu e no por a move.

Shannon a testigua diabierna cu nunca el a mishi cu e muhe, segun Journal-World a reporta.

E Hues en cuestion, Sally Pokorny, a duna ordo cu Shannon mester presenta na corte y cu e por permanece bao libertad si e paga e suma di 50,000 dollar.

Como un studiante den su di 5 aña den e temporada cu a caba di pasa, Shannon a lider Illini den puntuacion y a yuda e ekipo yega Elite Eight di NCAA Tournament prome cu nan a perde contra e campeon eventual Connecticut.

Exposicion Jolly Painter

Jolly Painters ta presenta nan prome exposicion na biblioteca. Esaki ta habri dialuna dia 13 di mei pa 1 siman largo durante orario regular di biblioteca.

Jolly painters ta un grupo di cuater amiga cu ta pinta hunto regularmente, disfrutando nan hobby. Nan ta Babs (Barbara) Kroonenberg, Adelaida Ponson, Elo Lee y Vivian Storm-Croes.

Cada un tin nan gusto/estilo diferente y esey por nota tambe den e obranan. Abstracto, naturaleza, colorido, romantico, fantasia. Tambe tin mas obra di man manera boter decora. Pues basta articulo interesante pa admira.

Apertura di e exposicion ta dialuna dia 13 di Mei 2024 di 6or pa 8or den sala di Exposicion na Biblioteca Nacional Aruba. Esaki ta keda habri te cu diabierna dia 24 di mei 2024. Publico ta bonbini.

Stichting Kompas for Students ta anuncia: pre-registracion ta habri pa programa anual 'Kompas'

Stichting Kompas for Students ta sumamente contento di anuncia cu pre-registracion pa e programa hopi anticipa di 'Kompas' 2024 awor ta oficialmente habri. E programa unico aki di 3 dia, diseña specificamente pa studiantenan cu lo cuminsa cu nan capitulo nobo den nan bida academico na Hulanda, ta programa pa tuma luga durante e di dos siman di Juli.

'Kompas' 2024 ta ofrece un oportunidad pa studiantenan gana conocemento y habilidadnan esencial den varios area critico, incluyendo finanzas, bienestar emocional, y aspectonan practico di ta un studiante na Hulanda. E programa meticulosamente diseña aki ta sigura cu participantenan ta completamente prepara pa e biahe emocionante pero desafiante di studia na Hulanda.

Mas informacion tocante 'Kompas' 2024 lo volg den e luna di Mei.

Pakico pre-registra?
Door di pre-registra awor via www.kompasforstudents.com/join/, bo no solamente lo ricibi nos "Student Guide" completamente gratis pero tambe lo ricibi updates via e-mail regularmente cu tips pa cuminsa prepara pa bay Hulanda. E guia y e updates aki ta specialmente crea pa yuda bo den bo fase di preparacion.

Tocante Stichting Kompas for Students:
Stichting Kompas for Students ta un fundacion crea door di profesionalnan hoben y studiante Arubiano. Nos meta ta pa guia y sostene studiante den nan preparacion pa studia afo y durante nan prome aña na Hulanda. Durante e trayectoria aki nos ta brinda diferente tayernan y actividad riba topico manera salud mental, finanzas, nutricion y hopi mas.

Mas over di Stichting Kompas for Students: www.kompasforstudents.com

Resultado Sorteo
Mei 10

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
0594	1588	1227	5236
7069	5178	SUPER5	1118
7224	9678	-	0913

MERDIA

Wega	Sorteo #	Resultado
CATOCHI	4261	2474 / 4952 / 9002
MULTI-X		X2
BIG 4	4261	1030
MULTI-X		X2
1OFF	2317	6293
ZODIAC	4261	6755 Geminis
LUCKY 3	1135	768
MULTI-X		X5

ANOCHI

Wega	Sorteo #	Resultado
CATOCHI	8238	1112 / 1914 / 2006
MULTI-X		X2
BIG 4	7282	0346
MULTI-X		FP
1OFF	1987	1965
ZODIAC	6041	8578 Scorpio
LUCKY 3	971	061
MULTI-X		X2

LOTTO 5 — Sorteo #
Joker Letter

0	x Jackpot
0	x Match 4+
0	x Match 4
0	x Afl. 12,00

Proximo Jackpot: **280.000,-**

LOTTO DI DIA — 01-16-18-19-26
Sorteo # 6467

0	x Jackpot
4	x Match 4
142	x Afl 8,00

Proximo Jackpot: **62.000,-**

MINI MEGA — 13-14-23-25
Sorteo # 1661
Mega Ball 01

0	x Jackpot
1	x match 4
3	x Afl. 500,00
61	x Afl 50.00
70	x Afl.15,00

Proximo Jackpot: **480.000,-**

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 640.000,-**

WEGA DI NUMBER KORSOU — Sorteo #

King Classic Sudoku

	8			5			6	7
	3	7			2			
		9		1	7	5	2	
3			7	9			5	2
8	2				3	7	9	1
7	9					8	3	
	5	2				9	8	
4						6		5
9		3			1	2	7	

Difficulty: ★★ 4/16

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010
F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138
Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999
Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Trupiaal	Centro Medico
Tel. 583 8560	Tel. 584 5794
EMERGENCIA	911

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Hues ta declara cu estafador cu a pretende di ta un heredero Irlandes mester ser extradita Reino Uni

(AP) - Un estafador condena cu a gaña di ta un heredero Irlandes y ken ta acusa di a horta miles di dollar for di varios victima mester ser extradita pa Reino Uni, corte federal a declara.

Marianne Smyth, ken su acusadornan ta bisa cu tambe el a promove su mes como un bruha, psikico y un amiga di celebridadnan, ta den prizon di Maine wardando pa un decision si e lo ser extradita of no. E ta enfrenta acusacionnan cu el a horta mas di 170,000 dollar di victimanan for di 2008 pa 2010 na Irlanda.

Hues Magistrado Mericano John Nivision a declara riba diahuebs cu tin suficiente evidencia pa ceritifica Smyth su extradicion pa Reino Uni pa enfrenta su acusacionnan. Nivision a skirbi cu Smyth lo ta den custodia di U.S. Marshals Service pendiente di un decision pa su extradicion di Secretario di Estado Antony Blinken.

Un abogado di Smyth, a nenga duna comentario den pasado, no a responde na yamadanan via telefon y email riba diahuebs. E hues su decision cu Smyth mester keda extradita por yuda trece un fin na e saga den cual e victimanan a pinta Smyth como un profesional den mentira y disfraz.

Smyth ta enfrenta 4 acusacion di fraude y tambe abuso di posicion bao U.K Fraud Act of 2006, y 4 acusacion di robo den violacion di Irlanda su Theft Act of 1969, Nivision a skirbi. Autoridadnan den exterior a bisa cu Smyth a horta placa cu el a priminti di inverti y aregla pa bende un cas di victima pero a tuma e placa. Un corte na Irlanda a entrega ordo di aresto pa su persona mas anterior den e decada aki.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: levemente te parcialmente nubia sin awasero di importancia
Den marduga y mañan: parcialmente nubia sin awasero di importancia

Temperatura maximo 33 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 34 pa 39 grado Celsius
Uv index: 12

Bahada di solo: 6:56pm
Subida di solo: 6:16am

Biento:
Modera for di direccion generalmente oost; forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente fuerte den rafaga; forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo:
No ta spera mucho cambio den e tipo di weer cu tin actualmente. E partinan mas abou di atmosfera ta sigui ta seco, strobando mayoria di desaroyo di nubianan cu por produci awacero. Pa e motibo aki weer generalmente seco lo domina.

Di otro un banda por bisa cu stof di Sahara lo stroba visibilidad y trece aire di calidad abou durante proximo dianan. Ta sugeri personanan cu alergia of problemanan respiratorio pa tene
Esaki na cuenta.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:
Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil, entre 2 pa 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan alrededor di 4 pa 5 pia.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Cu inmenso dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Lurbia Maria Maduro
Cariñosamente yama: "Lulu of Mamita"
*11-12-1927 - †27-04-2024
Vda. di Tyberth Linsay cu a wordo entera cu honor Militar na Arlington USA.
Ex empleada di Telefoondienst +/- 1947
Ex empleada di Openbare Bibliotheek na Wilhelminastraat 1958-1960
Ex empleada di Bestuurskantoor voormalige archief & registratie nu bureau BID +/- 1961-1974
Ex empleada di Instituut Coudewater gemeente Rosmalen
Ex empleada di Arbeidsbureau Veghel Ned.
Ex empleada Mgr. Zwijssencollege Veghel Ned.
Ex empleada W.V.E.O Veghel Ned.

Na nomber di su yiunan:
Hermine Linsay
John Linsay y famia na Hulanda
Nieta y nieto: Jessica Linsay y George Linsay
Sobrina(o)nan: Rosa Wever y famia / Louisa Wever
Francis Wever y famia
Omar Maduro
Nectali Maduro
Margarita Maduro
Sobrina stima: Carmen Maduro
Sobre sobrina(o)nan:
Aimeé Robert y Jay Lovell yiu Zenny-Ann Henriquez
Ismay Robert y yiu Zayden Briesen
Joel Geerman y Miloushka Trimon y yiu Kaëly Geerman
Richnelda y Joathan Kock Vries y yiunan Jahziënne Kock y Jahlainey Kock
Jaylene Vries y Marshall Petronilia y yiu Xaithyël Petronilia
Manera su nieto: Ramsey y Giselle Acosta y famia
Aldwin Acosta y famia

Zuster Jacoba Dirksz-Krozendijk y famia

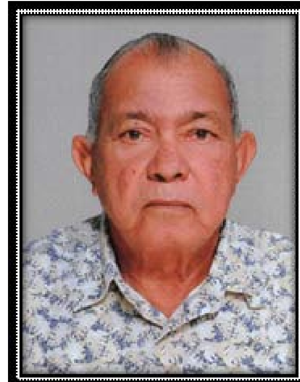
Comper y comer: Edgard Boekhoudt y Louisa Hart y famia
Fabio y Editha Croes-Maduro y famia
Iha: Judith Croes
Franklin Krosendijk

Ayudante di cas: Ana Antonia Del Rosario Gomez
Marietje Pestano de Agrela y Freddy Rosina
Fabiola y Chis
Prima(o)nan: Ros y casa Vis-Croes y famia
Betty Harms y famia
Edwin Angela y famia
Wit Gele Kruis: Janin Godoy-van Hooft, Rachel, Myléne, Sandra, Magaly, Sharine, Lourdes,Liesbeth y Sharléne.
Demas famia: Maduro, Linsay, Hanief, Khan, Laclé, Vries, Kock, Wever, Robert, Petronilia, Acosta, Dirks, Krozendijk, Boekhoudt, Hart, Croes, Geerman, Pestano de Agrela, Rosi-lo, de Kort, Henriquez
Ta invita pa acto di entiero cual lo tuma lugar na Aurora Fu-neral Home diasabra 11 di mei 2024 di 2'or pa 4'or di atardi. Despues lo sali pa Santana Catolico na Paradera.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Cu inmenso tristesa na nos curason, pero conforme cu voluntad di Dios. Nos ta anuncia fayesimiento inespera di nos, Casa, Tata, Welo y Ruman

Sr. Pedro Antonio Werleman
Mihor conoci como:
Shon Pe
*13-05-1937 - †03-05-2024

Den nomber di su:
Esposa: sra. Ana Josefa (Josephina) Werleman-Dicen
Ex casa: †sra. Margarita Werleman-Werleman
Yiunan: sr. Silvano Werleman y Famia
sr. Riangelo Werleman y Famia, na Hulanda

Nietonan: sr. Anthony Werleman, na Hulanda
sr. Damian Werleman, na Hulanda

Yui di Crianza: sra. Kathy Cowan y Famia, na U.S.A.

Rumanan: sr. Luciano (Chany) y sra. Betty Werleman-Kock y Famia
sr. Cristobal (Crismo) y sra. Margaretha Werleman-Maduro y Famia
†sra. Francisca (Chichi) Werleman y Famia
sr. Ireno (New) Werleman y sra. Lidia Dubero y Famia
sra. Maria (Tanta Ia) y sr. Buchi Winterdaal y Famia
†sra. Jacentha (Tan Chenta) y sr. Jacinto Arends-Werleman
sr. Marcelo (Betran) Werleman y sra. Florecita Werleman-Damascus y Famia na Bonaire

Swa y cuña nan: sr. Pedro A. Dicen y Famia, na Sto. Domingo
sra. Isabel Dicen y Famia
sra. Maria del Carmen Dicen y Famia, na Sto Domingo
sra. Maria Elena Dicen y Famia, na Sto Domingo
sra. Ana Delia Dicen y Famia, na U.S.A.
sr. Juan Jose Dicen y Famia, na U.S.A.
sra. Ana Dicen y Famia.
Ex swa y cuña nan: sra. Dora Werleman-Hernandez y Famia
sra. Margot Angela-Werleman y Famia
†sra. Regina Werleman y Famia
† sra. Chichi y †sr. Ramon Tromp-Werleman y Famia
†sr. Pedro Werleman y Famia
†sr. Betto Werleman y Famia

Tanta y Omo nan: †sra. Doloria Erasmus y famia
†sr. Macario Werleman y Famia na Corsow
†sr. Poli Winterdaal y Famia na Venezuela

Su Iha nan: sr. Naca Ras, sr. Ruben Willems, na U.S.A.

Su primo y Prima nan (Hopi pa menciona) na Aruba, Bonaire, Corsow, Hulanda, Venezuela

Su sobrino y sobrina nan (Hopi pa menciona) na Aruba, Bonaire, Hulanda

Su bon bisiñanan, su bon amigo y amiganan di cas, su ex coleganan di ARUBUS

Demas Famianan: Werleman, Dicen, Kock, Maduro, Dubero, Winterdaal, Arends, Damascus, Yarzagaray, Ras, v/d Biezen, Larez, Croes, Angela, Boekhoudt, Thiel, Tromp, van Putten, Wernet, Gomez, Bahlawan, Opdam, Martis, Noguera, de Abreu, Bislip, Vrolijk, Almary, Webb, Mercera, Winterdal, Everon, Wenislao, Ortis, Hernandez,

Famianan na: Bonaire, Corsow, Hulanda, Venezuela, Sto. Domingo, U.S.A.

Nos disculpa si den nos tristesa aki, nos por a lubida un miembro di Famia.

Adres pa condolencia ta Sabana Basora 2-D, Orario 6 atardi pa 8 anochi.

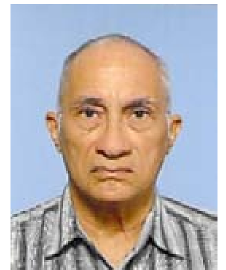
Acto di entiero lo tuma lugar diasabra 11 di mei 2024 na Royal Funeral Home di 02:00 pa 04:00 pm, despues lo sali pa Santana central na Sabana Basora.

Bistuario color alegre.

Mira con Dios a salba mi,
Tur mi confiansa ta den djE,
Mi n' tin miedo:
Señor Dios ta mi forsa, mi refugio.
E mes t'Esun cu a salba mi.
Isaías 12:2

A bai drumi dushi den braza di señor

Roberto Humberto Eduardo
Mihor conoci como 'Rob'
11 januari 1943 – 6 mei 2024

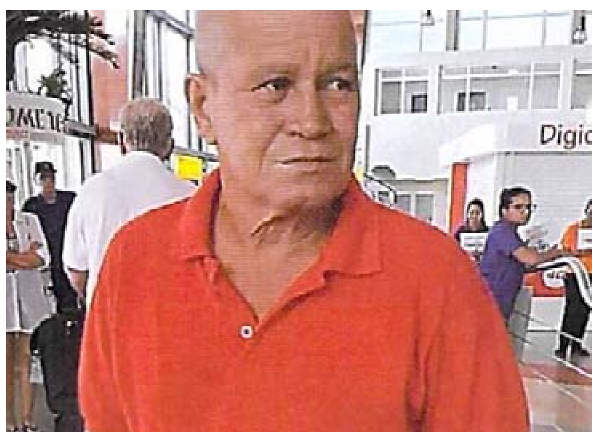

Na nomber di su casa:
Petra Eduardo-Kelly
Su yiu stima:
Humberto Eduardo
Rumannan:
Favio y Susana Eduardo-Croes
† Frans y Enayda Eduardo-Maduro
Johana Eduardo
Marco Eduardo
Odilia y Wybert Lindeman-Eduardo
Tecla y Albert Celaire-Eduardo
Hoze Eduardo
Noël y Arianne Eduardo
Bert Eduardo
Swa y cuñanan:
Juanita Figaroa y fam
Denny y Pedro Goncalves y fam
Benny y Imelda Kelly Geerman y fam
Vera Kelly
Grace y Miguel Carrera y fam
Magda Kelly y Frans Giel
Lourdes y Mario Croes
Lucia Kelly y fam
Enny y Carol Anjie y fam
Sobrino(a)nan:
Wiebe Lindeman
Stacy Celaire y Darl Quandus
Shary Celaire y Kevin Dammers
Mary y Robby Fingal
Lucette y Michel Willems
Eseline y Johnny Henriquez
Johnny Kelly
Jane Lacle
Daphny y Daniel Tecklenborg
Daniel Goncalves y Pricilla Tjon Kon Sang
Ethline Ruiz
Randolph y Kathy Ruiz
Hellen Koolman
Daniel Koolman y Shamira Koolman
Giovanni y Carina Kelly
Maureen y Miguel Martinez
Rose Ann Kelly y Roberto Boekhoudt
Mayra y Sheldon Toppenberg
Marjanne y Leonel Jarzagaray
Mario y Rachel da Silva
Marvin da Silva y Zahi Arends
Bernard Kelly y Mylene Bernadina
Angie y Fedi Giel
Lindsay Kelly
Michellene Carrera y Elias Cafarzuza
Myanchela Carrera y Dyami Bernabela
Rugino Simileer
Joseph Anjie
Robert Anjie y Elias Halabi
Derwin Kemp
Su iha:
Marjanne Jarzagaray
Su poppetje stima:
Lia Maria Jarzagaray
Su bon bisiñanan:
Jossy y Chita Erasmus y famia
Demas famia:
Eduardo, Kelly, Eduwardo, Duarte, Croes, Maduro, Lindeman, Celaire, Quandus, Dammers, Figaroa, Goncalves, Geerman, Bermudez, Carrera, Anjie, Fingal, Willems, Henriquez, Lacle, Tecklenborg, Tjon Kon Sang, Ruiz, Paskel, Koolman, Martinez, Boekhoudt, da Silva, Toppenberg, Jarzagaray, Gomez, Arends, Bernadina, Giel, Cafarzuza, Bernabela, Simileer, Halabi, van Melsen, Benneker y Otsuka

Ceremonia di despedida lo tuma lugar dialuna, 13 di mei 2024, 9'or - 11'or na Misa Santa Anna Noord. Na lugar di flor of krans un donacion na Misa Santa Anna lo ta altamente aprecia. Lo tin un box den misa. Acto di cremacion lo wordo haci den seno familiar.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.

Cu inmenso dolor na nos curason nos ta anuncia fayecimento di:

Samuel J. Flores
Cariñosamente yama "FRANK"
Sun rise : 14 – 11 - 1960 Sun Set: 03 – 05 - 2024

Na Nomber di su:
Yiu stima: Chih-Hing Flores y yiunan Sue-Ginn, Chayron
Mama di su yiu di crianza: Alejandra Perea
Mayornan: †Jose Egildo Flores y †Maria Bernabela Flores-Geerman
Rumannan:
Jorge Flores y Carolina Flores-Romero y yiunan Lydon, Aschlyn Cornes y yiunan
Patricio "Tito" Flores y Lourdes Flores - Yrausquin y yiunan Dillon Maduro, Reiniér y Sharlinie Flores y yiunan
Saul Flores y Esther Flores – Zierikzee y yiunan Eliza y Raul Flores (na Hulanda)
Mariene de Jong ruman di Crianza (na Hulanda)
† Welo y wela nan en paz descanse
Tanta y Omo nan:
†Mando Flores – †Capito Flores – †Tito Flores – †Yenny Flores – †Betty Flores – †Ita Flores – †Sylvia Flores – †Vera Brion - †Theolinda Bermudez – †Jordana Geerman - †Laura Greaux – †Johanna Quandt - †Jacintha Geerman – †Juan Geerman – †Nemencio Geerman – †Wilfrido Geerman
Tanta nan na bida:
Angela "Eli" Ponson Vuida y yiunan
Yolanda Winklaar Viuda y yiunan
Irselia Yoaquina "Kina" Geerman y yiunan na Hulanda
Tur su Primo y prima nan y demas famia, amigo nan y conocirnan,
Mihor amigo nan: Joel Croes, Mario Noguera. Su ex coleganan di Pro Graphics
Su bon bisiña: Famia Farro
Famia nan na Aruba, Hulanda y St Maarten
Flores - Geerman – Quandt – Werleman – Dirksz – Greaux – Brion – Ponson – Winklaar – Boye-Faneyte– Yrausquin – Figarao – Romero – Maduro – Cornes – Patrick – Gario – França – Eman – Everon - Zierikzee – Rodjan – Boekhoudt – Dijkhoff – Kip – Palm – Bermudez – Maussa – Ridderstaat- Janga – Angela – Boufancacha – Dinmohamed – Perea - De Jong - Paula - Rafaela - Howard
Acto di Entierro lo tuma lugar:
Dialuna 13 di Mei 2024 na Misa di Noord – Parokia Santa Anna
Di 2.00 p.m. – 4.00 p.m.
Despues ta sali pa Santana Central Sabana Basora
Nos ta pidi nos sincero disculpa, si pa un motibo of otro nos a keda sin menciona algun persona.
Despues di Entierro nos no por ricibi condolencia na cas.

Dios a recibi su alma, tristo, pero alabez hopi bunita, su despedida spiritual.

Nos ta cumpli cu e tristo deber di anuncia fallecimiento di nos querida

CAREEN PIETERSZ
Naci dia 21 di September 1937 na Lago Hospital y a fayece dia 6 di Mei 2024 na Horacio Oduber Hospitaal.
Ex-kleuterleidster Beatrixschool.

Rumannan:
Tom y Thelmita Pietersz- de Haseth
Ralph y Elba Pietersz- Acosta
Gladys Arends, manera ruman

Sobrinonan:
Tommy & Grency Pietersz-Villamil
Tessa Pietersz
Heather & Stephen Jansen-Pietersz
Ralph Junior & Paola Pietersz-Martinez
Tracy Pietersz & Brian Larmonie

Sobre-sobrinonan:
Sean Jansen
Iza Vie Figueroa & Dennis Vergara
Luka Figueroa
Mia Jansen
Kim Schoppema
Azea Stooter
Senna Stooter
Quin Jansen
Nikita Larmonie
Gabriella Pietersz

Tionan:
Carmencita Leon y famia
Dr. Sergio Leon y famia

Primonan:
Helen Sasso- Pietersz y famia
Charlie & Ana Pietersz- Caldera y famia
Nena Bibolini- Heldewier Vignon y famia
Rosary-Ann Pietersz y famia
Sergio Antonio & Angeline Leon- Claus y famia
Mayda Leon y famia
Solange van Strien- Leon y famia
Michael & Leah van Strien- Bierman y famia
Reaboy & Maggie Elhage- Cancio y famia
Dr. Wallid & Graciela Elhage- Medina y famia
Shaheen Elhage & Judite Vieira da Luz y famia
Nahed & Elmo Lo-A-Tjong- Elhage y famia
Xamirah Elhage
Shahide Elhage & Hans Berkenbosch y famia
Carmen Elhage
Liza & Chicu Capriles- Leon y famia

Y demas famianan:
Arends, Daal, de Haseth, Laclé, Leon, Mansur y Pietersz.

Danki special pa tur e añanan di sostén:
Cuido na cas Marta Romero, Anita Abreu, Angelita Perez y Amira Humada.
Docter di cas dr. Yvette Thuis, specialista di pulmon dr. Selene Kock,
dermatólogo dr. John Kock y su podologo Kimberly de Groot.
Enfermera di ICU Andrea Schoot y staff pa nan cuido eccepcional.

Despensa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro persona.

Famia ta invita tur su amigonan di Julianaschool y su coleganan/alumnonan
di Beatrixschool y tambe su amigonan di Mascaruba na su acto di entiero.

Oportunidad pa condolencia:
Diabierne 10 di Mei 2024
7pm pa 9pm
Aurora Funeral Home

Entiero:
Diasabra 11 di Mei 2024
9am pa 11am
Kerki monumental Protestant anno 1846
Wilhelminastraat

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. vda. Lourdes F. Mercera-Werleman
Cariñosamente yama "Ma Lou, Tanta Lou, Udi, Lou"
*12-04-1943 - †10-05-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda
di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima

Juan Nicolaas Kock
Cariñosamente yama "Chito, Juancito y Palili"
*08-05-1959 - †07-05-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Ivis L. Halabi-Roos
Cariñosamente yama "Mama Ivis"
*28-12-1940 - †08-05-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Estebanita Reyes-Koeiman
Cariñosamente yama "Negra"
*02-11-1934 - †07-05-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

CONDOLENCIA

Staff y Personal di Alhambra Casino (Divisino N.V.)
ta participa fayecimento di:

Reina Rosalinda Roga
Empleada "Live Games Dealer" di Alhambra Casino

Nos mas sincero condolencia na
su mayornan, yiunan, rumanan, pareha y demas famia.
Hopi forsa den es momento nan dificil aki.

Cu "Reina" cariñosamente yama "Nina" sosega na Paz

Alhambra
CASINO AND SHOPS

Forsanan paramilitar na Sudan a conduci limpiesa etnico na Darfur, segun grupo di derecho

(AP)—un grupo di derecho a bisa diahuebs cu atakenan pa e forsanan paramilitar Sudanes y nan ehercitonan aliado, cual a mata miles di hende den e region west di Darfur aña pasa, a constitui un campaña di limpiesa etnico contra e poblacion no-Arabico di e area.

E para-ehercito Rapid Support Forces, ta bringando e ehercito di Sudan pa mas cu un aña, alia cu ehercitonan di tercer partido arma pa conduci atakenan riba e Masalitnan y otro gruponan no-Arabico na El Geneina, e ciudad capital di e estado West Darfur, segun Human Rights Watch a bisa den un rapport nobo.

Actualmente Sudan ta plaga cu violencia desde april 2023, ora tensionnan entre e ehercito y e paramilitar rival a resulta den bringamento riba caya. E conflictonan a plama rapidamente na otro partinan di e pais, y Darfur a ser guli den atakenan brutal riba civilnan Africano, specialmente for di e pueblo Masalit.

Segun e organisacion basa na New York, e forsanan paramilitar y nan aliadonan a ataca barionan Masalit na El Geneina for di april pa juni 2023, cu atakenan intensificando den tambe. Al menos miles di hende a ser asesina y shen miles a ser desplasa durante e atakenan, segun e rapport, titula "The Masalit Will Not Come Home: Ethnic Cleansing and Crimes Against Humanity in El Geneina, West Darfur, Sudan."

Masalitnan a ser captura y tortura, hende muhe y muchanan muhe a ser abusa sexualmente y henter barionan a ser redada y destrui, e rapport ta bisa. HRW a bisa cu el a entrevista mas di 220 hende cu a guy for di Darfur pa paisnan den bisindario y a analisa potret-, video y imagennan di satelite conecta cu e atakenan.

Expertonan di e Organisacion di Nacionnan Uni (ONU) a calcula cu al menos 10,000 hende a ser asesina den e ciudad di El Geneina den 2023. Mas cu 570,000 hende, mayoria di nan Masalit, a ser desplesa y a busca refugio den Chad. HRW a bisa cu e campañanan di atake riba e pueblo no-Arabico na Darfur, incluyendo e Masalit, cu a "supuesto obhetivo" di pushanan afo, "ta constitui limpiesa etnico."

"Gobiernonan, Union Africano y ONU mester actua awo pa proteha civilnan," segun Tirana Hassan, e director ehecutivo di HRW, a bisa diahuebs. "E inaccion global den cara di atrocidadnan di e magnitud aki ta inexcusable," Hassan a bisa. "Gobiernonan mester sigura cu esnan responsable para pa nan accion."

E grupo a haci un yamado pa ONU, e Union Africano y estadonan for di e Corte Criminal Internacional (ICC) pa investiga si e atrocidadnan documenta den e rapport ta revela un intento specifico pa e para-ehercito RSF y aliadonan arma "pa comete genocidio" por medio di destrui gruponan Masalito y otronan no-Arabico na West Darfur.

E oficina di media di e RSF no a responde inmediatamente na un peticion pa comentario. Den januari, e fiscal di e ICC, Karim Khan, a bisa cu tabatin fondo pa kere cu ambos RSF y e ehercito Sudanes por ta cometiendo crimennan di guera, crimennan contra humanidad of genocidio na Darfur.

Dos decada pasa, Darfur a bira sinonimo cu genocidio y crimennan di guera, particularmente pa e ehercito notorio Janjaweed, contra poblacionnan cu ta identifica como Africa Centro y Oost. E RSF a ser forsa for di bringadonan di e Janjaweed pa ex-presidente Sudanes Omar al-Bashir, ken a goberna e pais pa tres decada prome cu a ser kita durante e rebelde popular na 2019. E ta busca pa e corte internacional riba carganan di genocidio y otro crimennan durante e conflicto na Darfur den e añanan 2000.

MOTHER'S DAY
SHOPPING NIGHT
Open till 8pm

amc unicon

May 10th and 11th

10% OFF storewide

BOGO DEAL on small appliances

55" — WAS AWG 855,- — NOW AWG 699,- — SAVE AWG 156,-
TCL
LED 55"-4K ULTRA HD -SMART- BLACK
55P735A

43" UHD — WAS AWG 919,- — NOW AWG 759,- — SAVE AWG 160,-
SAMSUNG
LED 43" SMART TV
UHD HDR 4K-BLACK
UN43AU7000PXPA

55" UHD — WAS AWG 1199,- — NOW AWG 999,- — SAVE AWG 200,-
SAMSUNG
LED 55"-CRYSTAL PROCESSOR
UHD 4K- SMART-BLACK
UN55AU7090PXPA

LG NanoCell 55" — WAS AWG 1455,- — NOW AWG 1259,- — SAVE AWG 196,-
LG
LED 55"- SMART TV - UHD - 4K
BLACK
55NANO77SRA

75" — WAS AWG 1829,- — NOW AWG 1599,- — SAVE AWG 230,-
TCL
LED 75"-4K UHD-SMART-GOOGLE-BLACK
75P735A

WAS AWG 874,- — NOW AWG 795,- — SAVE AWG 115,-
TCL
(T20-ID) SPLIT UNIT 12KBTU INVTR-SEER 20 - IND
(T20-OD) SPLIT UNIT 12KBTU INVERTER-SEER 20
R410A - OUTD

WAS AWG 1199,- — NOW AWG 899,- — SAVE AWG 300,-
SLEEP ON IT
SOI-5'0/QUEEN BACK SUPPORT
SUPREME E/T MATTRESS-1556
BACKSUPP SUPP E/T Q

WAS AWG 1659,- — NOW AWG 1349,- — SAVE AWG 310,-
WHIRLPOOL
WASHER-TOPLOAD
16 KG- WHITE
1CWTW4705GW

WAS AWG 2829,- — NOW AWG 1899,- — SAVE AWG 930,-
GE
STOVE 30"
4 SEALED BURNERS
ELECTRONIC IGN.
STAINLESS STEEL
JGBS61RPSS

WAS AWG 1379,- — NOW AWG 999,- — SAVE AWG 380,-
MABE
REFRI TM
10 CU.FT
GLASS SHELVES
WHITE
RMA250PVMRB0

WAS AWG 2999,- — NOW AWG 2099,- — SAVE AWG 900,-
MABE
REFRI
BOTTOMMOUNT
19 CU. FT.
ENERGY SAVINGS
LED LIGHT-SILVER
RMB520IJMRM0

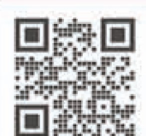
WAS AWG 5199,- — NOW AWG 3559,- — SAVE AWG 1640,-
FRIGIDAIRE
REFRI SXS-26CU.FT.-
CRISPSEAL PLUS
CRISPER-ENERGYSTAR
STAINLE
GRSS2652AF

569-2407 AMC EAGLE MEGASTORE
569-3730 AMC DAKOTA
568-9070 AMC SAN NICOLAAS

HORARIO: 9AM - 6PM
DIALUNA PA DIASABRA

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 11 mei 2024 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Wetsvoorstel voor het homohuwelijk besproken in verdeeld parlement

Pagina 3

Maybelline Arends Croes:

"Er was niemand dichterbij mij dan mijn moeder"

Pagina 2

Niet zomaar naar het verleden verwijzen... Zonder het over de toekomst te hebben...

Pagina 6

Maybelline Arends Croes:

"Ik heb het voorbeeld van mijn moeder die haar hele leven heeft gewerkt, en er is niemand dichterbij mij dan mijn moeder"

Ter gelegenheid van Moederdag hadden wij de eer om een van de culturele moeders van Aruba te interviewen, Maybelline Arends Croes, een moedige en inspirerende persoonlijkheid die zeker haar stempel achterlaat op iedereen die het genoegen heeft haar te kennen.

Voor Maybelline was muziek haar metgezel van jongs af aan. Ze vertelde dat toen haar vader bij Lago werkte, hij een piano kocht van een collega voor een zeer lage prijs, ook al kon hij zelf geen piano spelen. "Van jongs af aan, geloof ik, 7, 8 jaar oud, stond de piano daar en probeerde ik het, ik ging naar mijn piano en begon op de toetsen te drukken. En ze merkten dat ik melodieën begon te spelen." Op negenjarige leeftijd besloten haar ouders haar pianoles te geven. Later ging ze naar de Arubaanse Muziekschool en zo leerde ze muziek. Haar vader merkte dat Maybelline interesse had in muziek en gaf haar een gitaar, en gewoon door het observeren van de groep die bij haar grootouders op zondag muziek speelde, imiteerde ze tot ze leerde spelen.

Wat betreft haar moeder, vertelt Maybelline dat hoewel ze de hele dag werkte, ze toch kwaliteitstijd aan haar kinderen besteedde. "Wanneer ze kon, bracht ze kwaliteitstijd met ons door, leerde ons verschillende bordspellen." Ze gingen ook picknicken en films kijken. "Mijn moeder was een heel levendig persoon. En van je ouders krijg je niet alleen opvoeding, maar ook inspiratie en motivatie."

De moeder van Maybelline voltooide haar school in Santa Cruz, waar ze tot de zesde klas zat. In Santa Cruz was er geen MULO, en op dat moment was het niet toegestaan voor een meisje om met de bus naar Playa te gaan voor school, dus toen ze haar basisopleiding had afgerond, begon ze met haar ouders thuis te werken. Maybelline vertelt dat haar grootvader een winkel had die later een supermarkt werd, en daar werkte haar moeder. Uiteindelijk, toen Maybelline ongeveer anderhalf jaar oud was, ging haar moeder naar Amerika om te studeren voor kapster. "Mijn moeder, met haar beetje Engels, had de moed om alleen naar Amerika te reizen, om daar naar school te gaan en haar diploma te halen, om daarna terug te komen en in haar eigen schoonheidssalon in Playa te werken." Ze hield ook van zingen en dansen.

Bovendien is het dankzij haar moeder dat Maybelline haar passie voor liefdadigheidswerk ontdekte. "Ze had haar tas en elke week ging ze naar het ziekenhuis, rondlopen om te kijken welke patiënt misschien een knipbeurt nodig had, ze deed het allemaal vrijwillig. Ze ging ook naar het Paviljoen voor hetzelfde, bezocht bejaardentehuizen, keek wie misschien een knipbeurt nodig had, ze deed het allemaal vrijwillig." Ze was ook lid van een vrouwen vrijwilligerscommissie, waar ze zieke mensen bezochten om hen te steunen en op te vrolijken in moeilijke tijden. "Ik ben altijd opgestaan terwijl mijn moeder liefdadigheidswerk deed."

Over de betekenis van moederschap zegt Maybelline: "Het belangrijkste is dat je liefde geeft, je tijd, en het moet van goede kwaliteit zijn. Altijd bij je kinderen zijn, om met hen te praten, hen uit te leggen en hen te begrijpen." Ze zegt dat hoewel een moeder werkt en misschien minder tijd heeft voor haar kinderen, "heb ik het voorbeeld van mijn moeder die haar hele leven heeft gewerkt, en er is niemand dichterbij mij dan mijn moeder, we zijn zo hecht met elkaar opgegroeid." Wanneer ze maar kan, brengt ze tijd door met haar kinderen, zelfs als ze aan het trainen is of les geeft, gaat ze met haar kinderen mee. "De band is altijd het belangrijkste. Je moet ook corrigeren, maar corrigeer met liefde, want dat is het moment waarop je ze opvoedt. Maar liefde is belangrijk. Dat hebben we altijd van mijn moeder geleerd."

Wetsvoorstel voor het homohuwelijk besproken in verdeeld parlement

In een openbare vergadering van ongeveer 12 uur waarin mensen met verschillende standpunten aanwezig waren om steun te betuigen of af te wijzen, werd het wetsvoorstel voor het homohuwelijk besproken in het Parlement van Aruba. Het voorstel ontving 10 stemmen vóór en 10 stemmen tegen, wat betekent dat er een andere vergadering moet worden gepland voor een definitieve stemming.

Gisteren was het geen gewone openbare vergadering die burgers gewend zijn, het woord "gevoelig" was altijd aanwezig, waar zelfs de veiligheid van het parlement werd versterkt met politiepersoneel voor het geval zich incidenten zouden voordoen.

De initiatiefnemers van de vergadering waren zelf parlementsleden die in dit geval plaatsnamen waar normaal gesproken ministers zitten. Ze kregen een ronde van 20 minuten om hun standpunt naar voren te brengen, gevolgd door twee rondes van 10 minuten, en uiteindelijk vond er een stemming plaats met een gelijk resultaat van 10 stemmen vóór en 10 stemmen tegen het homohuwelijk.

Hendrick Tevreden van de MEP-partij had het eerste agendapunt, maar vroeg om een pauze van 15 minuten omdat de fractie enkele belangrijke punten moest bespreken, zoals hij zei.

Parlementslid Shailiny Tromp-Lee, die besloot de vergadering te verlaten en zich te onthouden van stemmen, zei dat dit een "zeer moeilijke beslissing" voor haar was. Ze schreef ook op haar sociale media: "Het is niet aan mij om te beslissen wie wel of niet. Het is niet aan mij om het geluk van anderen te belemmeren. Wie ben ik om liefde te veroordelen? Ik ben ervan overtuigd dat mijn God een God van liefde is. Mijn dilemma is groot en mijn innerlijke strijd is hevig. In mijn levenspad heb ik altijd mijn mening gehad, ik kan het argumenteren en presenteren. Het feit is dat voor dit onderwerp dat nog niet het geval is."

Als eerste spreker was het onafhankelijke parlementslid Ryçond Santos Do Nascimento, die zei: "Iedereen heeft zonder onderscheid recht op een waardig bestaan, maar de wet van vandaag behandelt geen eigendomsrechten, erfrecht, belastingrechten en ook geen sociale rechten, wat de vergadering van vandaag bedoelt is om ons burgerlijk wetboek te veranderen, de definitie van huwelijk tussen een man en een vrouw te veranderen en het gezinsmodel te veranderen dat in deze definitie verankerd ligt, en dat het land een toekomst heeft met het oorspronkelijke huwelijksontwerp."

Parlementslid Marco Berlis van de MEP-partij heeft verklaard dat er nog enkele weken ontbreken voor de uitspraak van het hooggerechtshof en dat meer dan 18.000 handtekeningen zijn verzameld van burgers die een petitie aan de regering hebben gericht waarin staat: "We geven er de voorkeur aan om eerst de uitspraak van het hooggerechtshof af te wachten en deze openbaar te maken, gezien een groot deel van het volk hierachter staat. Het homohuwelijk is geen mensenrecht volgens het IVBPR," zei hij.

Voor Darlaine Guedez Erasmus raakt deze wet heel dicht bij haar hart, geloof, normen en waarden als gemeenschap. Naar haar mening kunnen mensen van hetzelfde geslacht in andere landen trouwen, maar ze vroeg zich af: "Hoe kunnen ze zichzelf en hun partner beschermen voor het welzijn? Waar gaan ze wonen? Waar halen ze hun voedsel vandaan als ze geen bescherming hebben op het werk?" zei ze in haar eerste betoog.

Voor sommige parlementsleden was deze vergadering zeer emotioneel. Bijvoorbeeld, Mike de Meza, parlementslid van de AVP, die verklaarde het eens te zijn met het homohuwelijk om zo zijn zoon te steunen en onder andere artikel 1 van de Grondwet van Aruba aanhaalde.

Setty Yarzagaray, het enige lid van de MEP-partij dat voor deze wet heeft gestemd, opende zich over dit onderwerp en legde uit dat de gemeenschap zich moet voorbereiden op deze verandering, omdat het een zeer moeilijk onderwerp is, niet alleen voor de gemeenschap, maar ook voor hen in dezelfde fractie. "Vaak werken we aan een lijn en dit is zo'n wet waarbij we allemaal eerlijk moeten zijn dat we het niet eens zijn," zei ze.
Ze voegde eraan toe dat ze voor gelijkheid staat en dat ze al meer dan 40 jaar met dit onderwerp leeft, toen ze zich realiseerde dat haar broer tot deze groep behoort en dat haar eigen ouders zijn seksuele geaardheid niet accepteren. "Maar hoe moet je daarmee leven? Of moet ik zonder familierelatie leven omdat je niet wordt geaccepteerd en dat is in je eigen huis," verzekerde ze.

Hendrick Tevreden verklaarde in zijn betoog dat hij zich trots voelde om in dit moment de coalitie te leiden, waarbij hij opmerkte dat hij ook bedreigingen ontving toen hij zijn mening gaf over dit onderwerp. "We praten niet over discriminatie, we praten over verschil en keuze. Om een beslissing te onderbouwen is een democratisch recht essentieel, om te geloven in traditioneel huwelijk is mijn fundamenteel democratisch recht en in democratie moeten we ruimte hebben voor verschil," merkte hij op.

Diegenen die wilden stemmen moesten aanwezig zijn in de zaal, wat leidde tot discussies tussen bepaalde parlementsleden die wilden afzien van hun stem ondanks dat ze aanwezig waren bij de vergadering, iets wat in overeenstemming is met de Staatsregeling.

Een van de parlementsleden die dit wetsvoorstel heeft gesteund, Miguel Mansur van de Accion21-partij, legde uit dat het homohuwelijk zijn proces begon in 2007 bij de volkstelling. Bovendien heeft voormalig parlementslid Desiree Croes in 2016 een amendement ingediend en een geregistreerd partnerschap gecreëerd, en heeft de Pride Foundation twee zaken aangespannen die ze hebben gewonnen.

Volgens Mansur zijn LGBTI-personen precies zoals "onze Schepper ze heeft gemaakt," en degenen die problemen hebben met LGBTI-personen zijn "mensen die problemen hebben met onze Schepper." Hij verklaarde ook dat zijn partij gelooft in de vrijheid van het individu en niet gelooft dat de overheid het recht heeft om burgers te vertellen wie ze moeten liefhebben, met wie ze kunnen trouwen of hoe ze hun leven moeten leiden.

Mansur betoogde dat het recht om niet gediscrimineerd te worden een mensenrecht is, en verwees naar een vraag van MEP-parlementslid Marco Berlis: "Maar als we niet evolueren en als we geen verandering brengen, hebben we nog steeds slavernij, zullen vrouwen nog steeds niet gelijke rechten hebben, zal er nog steeds segregatie zijn, zal echtscheiding nog steeds verboden zijn, dus als we willen of niet, moeten we veranderen, onze wetten, onze ervaring is een opeenstapeling van ervaring, gedurende eeuwen en gedurende het millennium van hoe we onze samenleving het beste kunnen organiseren, en dat is precies wat we vandaag moeten doen, hoe we onze samenleving op een meer inclusieve manier kunnen organiseren waarbij niemand wordt achtergelaten wanneer het op onze burgerwetten aankomt," zei hij.

Misha Raymond van de Raiz-partij wees erop dat hij een harde strijd had gevoerd voor dit wetsvoorstel en dat het onderwerp niet gemakkelijk was. "We moeten laten zien wat deze ontwikkeling kan betekenen voor degenen van wie we het meest houden," zei zij.

Degenen die vóór de wet stemden waren Miguel Mansur van de Accion21-partij, Misha Raymond en Raymond Kamperveen van de Raiz-partij, Marisol Lopez-Tromp en Aquannette Gunn van de MAS-partij, Benny Sevinger, Mervin Wyatt Ras en Mike de Meza van de AVP-partij, Gerlien Croes, onafhankelijk parlementslid, en Setty Yarzagaray van de MEP-partij. Degenen die tegen stemden waren Mike Eman en Arthur Dowers van de AVP-partij, Hendrick Tevreden, Alvin Molina, Darlaine Guedes Erasmus, Arthur Vallejo, Marco Berlis, Edgard Vrolijk en Ricky Hoek van de MEP-partij, en onafhankelijk parlementslid Ryçond Santos Do Nascimento.

3.300 huishoudens betrokken bij Arubaanse Arbeidsenquête 2023

Het Centraal Bureau voor de Statistiek Aruba (CBS), samen met de Centrale Bank en het Departement van Arbeid en Onderzoek (DAO), hield een persconferentie om de belangrijkste resultaten van de Arbeidskracht Enquête aan te kondigen, die plaatsvond aan het einde van het jaar 2023, waarbij gedurende vier maanden van september tot december 3.300 huishoudens werden bezocht.

Daarnaast hebben 6.670 personen van 15 jaar en ouder deelgenomen aan het onderzoek, en volgens Desiree Helder, waarnemend directeur van het Centraal Bureau voor de Statistiek Aruba (CBS), zijn er interessante resultaten behaald.

Jongeren vanaf 15 jaar zijn ook opgenomen omdat ze wettelijk geschikt zijn om in bepaalde banen te werken. Het onderzoek toonde aan dat de werkloosheidscijfers zijn gedaald tot 4%, vergeleken met 4,3% in 2022, en dat de werkgelegenheid is gestegen tot 60,2%, vergeleken met 58,1% in 2022. Wat betreft de inactiviteitscijfers, zijn deze gedaald tot 37,2%, vergeleken met 39,3% in 2022.

"Dit toont aan dat de economie van Aruba zich beter begint te ontwikkelen in vergelijking met de pandemieperiode, toen er veel problemen waren op de arbeidsmarkt als gevolg van de grenssluitingen, maar daarna is de arbeidsmarkt verbeterd en blijft deze positief evolueren, wat ook te zien is in de resultaten van de enquête van 2023," aldus Helder.

Aan het einde van 2023 waren er in totaal 54.523 werkende personen, 2.248 werklozen en 3.161 personen die niet actief waren op de arbeidsmarkt. Van de werkende bevolking waren er 27.201 mannen en 27.322 vrouwen. Helder legde uit dat de belangrijkste reden voor werkloosheid was dat mensen onlangs zijn begonnen met het zoeken naar werk, wat betekent dat het vaak jongere mensen zijn die net klaar zijn met school en nog steeds op zoek zijn naar werk. Een andere reden is dat ze misschien niet over het vereiste diploma beschikten of dat er geen banen beschikbaar waren op de arbeidsmarkt die overeenkwamen met hun diploma. Dit kan ook te maken hebben met het feit dat hun opleidingsniveau hoger is dan wat de arbeidsmarkt biedt.

Aan de andere kant is 50% van de inactieve personen ouder dan 65 jaar met pensioen, volgens de internationale definitie waarbij alle personen van 15 jaar en ouder moeten worden geënquêteerd, ongeacht of ze actief zijn op de arbeidsmarkt of niet. Een andere categorie die in de inactieve groep valt, zijn huisvrouwen, vrouwen van ongeveer 35 jaar.

Op de arbeidsmarkt heeft Helder verklaard dat er verschillende ontwikkelingen plaatsvinden en om die reden willen ze dit onderzoek elk jaar voortzetten, wat betekent dat ze tegen het einde van 2024 hopen dat mensen zullen meewerken om een beeld te krijgen van hoe de arbeidsmarkt verandert in dit gebied met veel behoeften.
Er werd ook opgemerkt dat jongeren en vrouwen langer naar school gaan, wat betekent dat ze niet actief zijn of op zoek zijn naar werk, en zelfs werkloze mensen zijn jong en actief op zoek naar werk.

Ze voeren deze enquête niet online uit omdat Helder heeft uitgelegd dat ze ervaring hebben waarbij zich twee problemen voordoen, het eerste is dat sommige mensen meewerken en anderen niet, de meerderheid van de mensen die meewerken zijn vrouwen van 35 jaar en ouder, jongeren werken niet mee aan online enquêtes, en een ander probleem is dat bepaalde wijken op Aruba deelnemen en andere niet, mensen die toegang hebben tot een online enquête hebben internet, bijvoorbeeld, dus een online enquête is niet de beste manier om deze enquête uit te voeren.

"Dus we gaan nog steeds van deur tot deur, in het verleden, in 2022, hebben we ook telefonische enquêtes gehouden, zoals bijvoorbeeld de Volks- en Woningtelling 2020, maar nu hebben we besloten om van deur tot deur te gaan om ervoor te zorgen dat iedereen wordt opgenomen en de mogelijkheid heeft om deel te nemen, we overwegen een combinatie te maken, maar het is altijd een afweging tussen ons, het Departement van Arbeid en de Centrale Bank om te kijken hoe we deze enquête het beste kunnen uitvoeren," verklaarde zij.
Een van de wijken met beperkte toegang is Noord vanwege de vele huizen die zijn bestemd voor toeristen, bijvoorbeeld Airbnb, "we gaan daar altijd heen maar heel vaak realiseren we ons dat het huizen zijn die worden verhuurd aan toeristen en dat wordt steeds meer een groot probleem omdat ze worden geregistreerd als bestaande huizen maar als je daar aankomt, merkt de ondervraagde dat het huis geen thuis is dat kan worden geënquêteerd."

Er is niet veel verschil tussen welke buurt opvalt voor mensen die op zoek zijn naar werk, maar ze merken wel op dat de wijk San Nicolas inactiever is omdat de bevolking ouder dan 65 relatief groter is.

Wat betreft Yvonne Lee-Perez van het Departement van Arbeid en Onderzoek, zei ze dat dit de eerste resultaten van deze enquête zijn en ze zullen doorgaan met het publiceren van de gegevens die ze verzamelen, maar het aantal banen is gestegen en dus kunnen ze meer analyseren in welke sector dit is gestegen wat iets meer tijd kost.

Geen meerderheid aanwezig om…Om homohuwelijk mogelijk te maken…?

Na de langdurige zitting van de Staten waarin het initiatiefwetsvoorstel ten behoeve van de invoering van het huwelijk voor partners van hetzelfde geslacht werd behandeld, lijkt één ding voorlopig duidelijk: er is nu geen meerderheid om deze wetswijziging mogelijk te maken. Met 10 stemmen voor en 10 tegen was het die ene stemonthouding die ervoor zorgde dat het wetsvoorstel, in dezelfde vorm of enigszins gewijzigd, weer terugkomt voor behandeling.

Een opmerkelijke actie die ervoor zorgde dat voorlopig de situatie is gered voor de coalitie, daar de kleine coalitiepartner vierkant achter het voorstel stond terwijl de grote partner vrijwel unaniem, met welgeteld één uitzondering, tegen het voorstel was. Bij de andere grote partij, de christendemocratische oppositiepartij, werd klaarblijkelijk gestemd op grond van persoonlijk gevoelen, met zowel voor- als tegenstanders. Dit alles schept een enigszins merkwaardige situatie, omdat op korte termijn de uitspraak van de Hoge Raad kan worden verwacht in de cassatiezaak die de regering van Aruba heeft aangespannen tegen de uitspraak van het Hof van Justitie van de Eilanden. In die uitspraak was het Hof van mening dat artikel 1 van de Arubaanse Staatsregeling geen andere optie biedt voor de regering van Aruba dan het zorgdragen voor de aanpassing van de betreffende wet om het huwelijk voor paren van hetzelfde geslacht mogelijk te maken, daar het niet voldoen aan die instructie zou inhouden dat het Land Aruba de eigen staatsregeling zou schenden.

De regering van Aruba verzette zich tegen de gedachte dat het Hof praktisch opdracht zou geven aan de regering van Aruba om een einde te maken aan de door het Hof geconstateerde discriminatie. In een eerder redactioneel artikel hebben wij al naar voren gebracht dat dit een zwaarwegend punt zou worden, vooral omdat de regering de Staten – de wetgevende macht – niet de opdracht kan geven om een dergelijk wetsvoorstel goed te keuren en dat is nu precies het punt waarop we nu zijn aangeland: als er geen 11 of meer stemmen vóór zijn in de Staten dan zal er geen wetswijziging zijn... En daar het ook nog eens een kwestie betreft waarbij meer dan ooit de persoonlijke overtuiging en denkwijze van de individuele parlementariër de belangrijkste rol spelen in het bepalen van het stemgedrag, wordt het altijd een moeilijke zaak als er niet genoeg stemmen voor zijn.

De vraag is nu natuurlijk hoe deze zaak verder gaat. Er wordt druk gespeculeerd over de uitspraak van de Hoge Raad. Cruciaal hierbij is de vraag of de Hoge Raad de interpretatie overneemt die het Hof eerder heeft gegeven van artikel 1 van de Arubaanse Staatsregeling, namelijk dat dit geen enkele discriminatie, onder andere op grond van geslacht, kan worden toegestaan. Als de aanstaande uitspraak van de Hoge Raad dit bevestigt, blijft echter nog steeds het punt overeind dat dit niet automatisch een soort 'opdracht' inhoudt aan het Land Aruba om te zorgen voor de betreffende wetswijziging. Wat het wel zal zijn is een ernstige waarschuwing van het hoogste gerechtshof in ons gerechtelijk systeem dat het Land Aruba, zowel de regering (uitvoerende macht) als de Staten (wetgevende macht) hun eigen grondwet, de Staatsregeling, zouden schenden als die wijziging niet wordt gerealiseerd. Dit kan natuurlijk ertoe leiden dat een of meer parlementsleden hun zienswijze herzien, hetgeen dan de goedkeuring van de wetswijziging alsnog kan bewerkstelligen. Maar dat blijft dan een vrijwillige wijziging van het persoonlijke standpunt, er bestaan geen sancties tegen welke parlementariër ook die niet van mening wenst te veranderen, hoewel dat dus het negeren van een arrest van de Hoge Raad inhoudt.

Het kan niet onbesproken blijven dat in het debat, in en buiten het parlement, soms meningen en argumenten worden aangevoerd die ons op z'n minst merkwaardig voorkomen. Er wordt bijvoorbeeld betoogd dat de grote meerderheid van de bevolking een religie aanhangt, met name het katholicisme, en dat dit dus inhoudt dat wat de kerken voorschrijven gerespecteerd moet worden. Maar hoe weet men zo zeker dat al die mensen precies denken wat de kerk voorschrijft? Zien we dan niet dat binnen het Vaticaan zelf een verschuiving heeft plaatsgevonden in het standpunt over deze kwestie? Bovendien hebben we nog steeds het basisbeginsel van de scheiding van kerk en staat, hetgeen inhoudt dat uiteindelijk 21 parlementsleden voor of tegen een wet moeten stemmen, die geen enkel recht schendt of beperkt van degenen die het huwelijk liever voorbehouden willen zien aan partners van verschillend geslacht.

Als men werkelijk zodanig voorstander is van het honoreren van het standpunt van de overgrote meerderheid van de bevolking, die volgens die zijde van het debat gelovig en tegen de wijziging zou zijn, dan had men een referendum moeten voorstellen om elke stemmer zijn/haar voorkeur te laten uiten. Maar afgezien daarvan, waarom wordt dit middel van consultatie van het volk niet vaker gebruikt, zeker bij dit soort zwaarwegende zaken, als men vindt dat dit een adequate vorm van het nemen van beslissingen is?

Verschillende democratische landen, zoals Zwitserland, hanteren de volksraadpleging als een geschikte vorm van besluitvorming juist bij dit soort vraagstukken. Dat is in dit geval niet gebeurd en dus moeten die 21 personen, gekozen door en vanuit de samenleving, die beslissing voor ons nemen. Het kan best zo zijn dat die – bijna – gelijke verdeling van de stemmen in de Staten een correct beeld geeft van de huidige verhoudingen onder het volk. Als dat het geval is dan blijven we nog met de vraag zitten waarom dat debat deze week had moeten plaatsvinden, in de wetenschap dat er niet genoeg stemmen zouden zijn om het voorstel goed te keuren. Wellicht moeten we deze zaak vanuit een andere invalshoek bekijken, namelijk dat de regering dit scenario heeft geschapen om hun goede wil naar de achterban toe te tonen, dat men dus niet zomaar akkoord gaat met de wetswijziging, maar dat als straks de uitspraak van de Hoge Raad de Staatsregeling interpreteert zoals het Hof dat eerder gedaan heeft, er een – kleine – meerderheid zal zijn om de wet er toch doorheen te slepen?

Op die manier kan men proberen op goede voet te blijven met iedereen omdat in eerste instantie de wetswijziging is tegengehouden? We zullen pas meer weten wanneer de uitspraak van de Hoge Raad er zal zijn...

ARUBAVANDAAG

Niet zomaar naar het verleden verwijzen... Zonder het over de toekomst te hebben...

Tijdens de presentatie van het jaarverslag 2023 van haar ministerie dacht onze premier dat het een goed idee zou zijn om oude verhalen op te rakelen om aan te kunnen geven hoe goed haar personeelsbeleid wel was. Het gaat over het feit dat haar ministerie op dit moment veel minder ambtenaren in dienst heeft, vergeleken met haar christendemocratische voorganger.

De kritiek op haar voorganger is weliswaar correct en het is waar dat onder de huidige premier men terug is gegaan naar een realistischer niveau van personeel dat direct onder het gezag van de premier valt. Dit betekende ook een aanzienlijke besparing, van miljoenen zelfs. Bij de presentatie werd ook een grafische voorstelling getoond waarin de ontwikkeling tussen 2017 en 2023 in het totaal aantal werknemers bij de ministeries werd getoond. Hierbij was goed te zien dat er een aanzienlijke afname van het aantal werknemers is gerealiseerd, van 4.869 naar 4.241, in totaal dus 628 arbeidsplaatsen minder. Uit de diverse financiële verslagen uit die periode is op te maken dat die afname is bereikt door een combinatie van natuurlijk verloop, zoals ambtenaren die met pensioen zijn gegaan, vrijwillige uitdiensttreding (VUT-regeling), het niet verlengen van arbeidscontracten, etc. De cijfers geven duidelijk aan wat er is bereikt, op eigen kracht maar anderzijds ook onder het wakend oog van de Koninkrijksregering, de uiteindelijk verantwoordelijke voor het financieel toezicht.

De vraag die in deze context meteen opkomt is in welke mate de afname van het personeel heeft bijgedragen tot het inperken van de loonkosten. Voor 2017 was Afl. 475 miljoen begroot voor loonkosten en in 2023 Afl. 466 miljoen, Afl. 9 miljoen minder. Volgens de vuistregel die nog steeds geldt kan men met 1 miljoen florin ongeveer 10 personen gedurende 1 jaar in overheidsdienst bekostigen; met 9 miljoen dus 90 arbeidsplaatsen. Maar er zijn meer dan 600 arbeidsplaatsen verdwenen, wat is er dan gebeurd met het geld van die andere 500? Die bezuiniging is gestopt in de toename van de loonkosten van de blijvers, in de vorm van salarisverhoging, inclusief bevordering en de zogeheten 'periodieken', de automatische salarisverhogingen binnen de loonschalen. Men zou dus kunnen stellen dat na zeven jaar van marginale besparingen op de loonkosten, deze inspanning in ieder geval de regering in staat heeft gesteld om te voldoen aan de voorwaarden van het financieel toezicht. Wellicht wordt het nu ook duidelijker wat de constante kritiek is geweest van het CAft, namelijk dat de regering van Aruba de personeelskosten niet structureel aan het verlagen was, maar alleen bezig was de financiële ruimte te benutten die werd gecreëerd door het afnemende aantal arbeidsplaatsen, om de stijgende gemiddelde loonkosten per arbeidsplaats te financieren.

Bovendien is het juist het meest relevante aspect van dit moment wat niet in het verslag wordt vermeld, namelijk wat er in de komende jaren gaat gebeuren. De premier heeft het gehad over de akkoorden zoals die waren tot en met einde 2023, waarbij uitsluitend de personeelskosten van de ministeries werden meegenomen, waarbij het akkoord bestond dat die kosten een continue nominale daling zouden dienen te vertonen. Maar sinds begin 2024 geldt een nieuw kader om de personeelskosten te volgen, dat is opgenomen in de wetswijziging (in de Landsverordening Aruba financieel toezicht) die heeft plaatsgevonden in december 2023. De Arubaanse regering heeft zelf deze wijziging voorgestaan, die inhoudt dat volgens de nieuwe norm de totale loonkosten van de overheid onder de 10% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor het betreffende jaar moeten blijven. Terwijl dit een voordeel kan lijken voor de regering hoeft dat niet per se zo te zijn. De berekening van die totale loonkosten geschiedt namelijk volgens de richtlijnen van het IMF, waarbij niet alleen gekeken wordt naar de salariskosten van de ministeries, maar naar alle loonkosten van de brede overheid, inclusief de hoge colleges van staat (Staten, RvA, Rekenkamer), de Dienst Openbare Werken (DOW) en de begrotingsfondsen, tevens loonkosten van de sociale fondsen (AZV, SVb), gesubsidieerde salarissen van het bijzonder onderwijs, loonkosten van gewezen ambtenaren zoals VUT-loonkosten, wachtgeld en de kosten van de 'uitkering bij wijze van pensioen'. Deze uitgebreide 'payroll' dient onder de genoemde 10% van het BBP te blijven voor het betreffende jaar. Voor 2024 zou het BBP op ongeveer Afl. 7,00 miljard kunnen uitkomen, dus de totale loonkosten kunnen maximaal ongeveer Afl. 700 miljoen kunnen bedragen; een behoorlijke uitdaging.

Een van de grote voordelen voor het publiek in het algemeen is dat de regering verplicht wordt een veel ruimere inzage te geven in die loonkosten, wat de transparantie ten goede komt, hoewel we dat niet meteen herkennen als een prioriteit voor deze regering, als we af moeten gaan op hun handel en wandel in andere kwesties, waarbij voor hen transparantie niet bepaald relevant lijkt te zijn.

Een andere kwestie die door onzekerheid blijft omgeven is de kwaliteitsverbetering van het ambtelijk apparaat. Dit is van belang want het gaat uiteindelijk niet uitsluitend om de beheersing van de loonkosten maar ook om de verbetering van de dienstverlening. Al heel wat jaren wordt het Bureau Bevolking en Burgerlijke Stand naar voren geschoven als voorbeeld van hoe die verbetering zou moeten zijn, maar wanneer komt het nu zo ver dat de lijst van diensten kan worden uitgebreid waar het gelukt is de dienstverlening objectief en zichtbaar voor het publiek te verbeteren.

Tenslotte blijven we met de vraag zitten hoe de regering van plan is deze salarisverhoging over de gehele linie van 11,7%, als inflatiecorrectie, te financieren. Het gaat hierbij dus niet uitsluitend om de ambtenarensalarissen bij de ministeries, maar van allen die salarissen ontvangen die betaald worden door de brede overheid. Zoals eerder aangegeven, kan dit onmogelijk komen uit de bescheiden bezuiniging die is gerealiseerd via de reductie in arbeidsplaatsen vanaf 2017 tot nu. Bovendien heeft de regering tot op heden niets gedaan om de continue aderlating van de automatische periodieke bijstelling van de salarissen te stelpen. Zodoende kan de recente salarisaanpassing gaan zorgen voor een extra forse toename van de personeelskosten. En dat in een tijd van een verwachte matige groei van het BBP, in 2024 en de jaren daarna; maar daarover wordt wijselijk gezwegen. De verkiezingen zijn in aantocht, nietwaar?

NON-ACTIEVEN

Eind 2022 heeft de regering een nieuw beleid aangekondigd met betrekking tot de aanpak van de overtolligheidspoel. In het kort wordt middels dit beleid actiever gezocht naar passende functies voor de non-actieve ambtenaren. Daarbij worden de non-actieve ambtenaren zelf verantwoordelijk gesteld voor hun eigen re-integratietraject en worden ze begeleid door het DRH gedurende dit traject. Het re-integratietraject duurt 12 maanden. In geval dat een non-actieve ambtenaar niet mee wil werken aan zijn reactivering of de aangeboden begeleiding, zullen er hieraan negatieve gevolgen verbonden zijn (bijvoorbeeld: opstarten disciplinaire procedure of ontslag). Conform dit beleid kan ook bij verstrijking van de maximumtermijn van 1 jaar (onsuccesvolle reactivering) ontslag worden verleend.

	Aantal
Beginstand 2023	12
Eindstand 2023	11*
Verschil:	-1

*2 pending beslissing minister

Volgens premier Wever-Croes:

Milieuheffing voor toeristen verhoogd om de bevolking niet te belasten met de werkzaamheden van de RWZI-installatie

Gisterochtend, tijdens een persconferentie van de regering, ging premier Evelyn Wever-Croes in op het onderwerp van de RWZI-installatie en de beslissing van de regering om deze te privatiseren en over te dragen aan het staatsbedrijf Utilities Aruba NV.

De premier benadrukte dat wat betreft het RWZI-onderwerp, dat al geruime tijd de nummer één prioriteit is van de regering van Aruba en ook van de private sector, met name de toeristische sector, men kan zien dat de problemen met betrekking tot de installatie steeds groter worden.

Ze legde uit dat sinds hun aantreden, Kabinet Wever-Croes, de beslissing heeft genomen om een meer drastische oplossing te zoeken, omdat in het eerste Kabinet Wever-Croes al verschillende alternatieven zijn geprobeerd om tot een oplossing voor dit probleem te komen, maar zonder succes.

In Kabinet Wever-Croes II werd dit onderwerp toevertrouwd aan minister van Natuur, Ursell Arends, en samen met minister van Energie, Glenbert Croes, kwamen zij met het voorstel om de RWZI-installatie te privatiseren en in dit kader gaf Utilities Aruba NV aan interesse te hebben om de installatie over te nemen en ook meer te investeren in alternatieve energieopwekking.

De premier legde uit dat de noodzaak van privatisering voortkomt uit het feit dat vele jaren lang, niet alleen tijdens het mandaat van Kabinet Wever-Croes, maar bij alle voorgaande regeringen, niet de benodigde investeringen in deze installatie konden worden gedaan en er geen structurele investering in de installatie kon worden gegarandeerd.

Dit komt door financiële problemen, en specifiek voor Kabinet Wever-Croes was een van de grootste redenen de COVID-19-pandemie, omdat het geld dat Aruba ter beschikking had, moest worden geïnvesteerd in andere prioriteiten.
"Het gebrek aan investeringen dat gedurende lange tijd niet heeft plaatsgevonden, heeft de installatie in een kritieke toestand gebracht," benadrukte ze.

De premier gaf aan dat op het moment dat haar regering de mogelijkheid had om de benodigde fondsen op te bouwen voor investeringen, vanwege financiële regels en toezicht, onder andere, zij deze investeringen ook niet kon doen.

Daarom heeft de regering besloten om de installatie te privatiseren, zodat deze in handen komt van een staatsentiteit die wel de kracht en mogelijkheid heeft om financiering te zoeken om een nieuwe installatie te bouwen.

"Een nieuwe installatie kost ontzettend veel geld en de regering heeft dat geld niet, hoe we ook ons best doen, we komen niet aan dat geld en de financiële regels die Aruba momenteel heeft, verbieden ons om geld te lenen voor een dergelijk groot project," benadrukte de premier.

Zoals bekend zal de RWZI-installatie worden overgedragen aan Utilities Aruba NV, samen met de verbrandingsovens en het volledige rioleringssysteem, dat weliswaar waarde heeft, maar ook een risico vormt omdat het rioleringssysteem al lange tijd niet is onderhouden. Dit alles zal worden overgedragen aan een bedrijf dat door Utilities Aruba NV zal worden opgenomen.

Om deze werkzaamheden te financieren, omdat de regering het bedrijf moet betalen om het werk te doen, zal er een verhoging van de milieutoeslag komen, een soort belasting die aan toeristen wordt opgelegd als bijdrage aan het milieu. "Dit is precies het doel van deze belasting die toeristen betalen om ons te helpen met milieuproblemen," benadrukte ze.

Ze gaf aan dat de wet op de privatisering van de RWZI-installatie naar het parlement is gegaan en dat de regering nu de vragen van het parlement ontvangt om te zien welke punten ze naar voren brengen. Ze voegde eraan toe dat het parlement ook overleg heeft gehad, en nog steeds heeft, met belanghebbenden, en dat de regering daar ook op zal reageren.

De regering moet deze vragen beantwoorden en dan kan de wet in het parlement van Aruba worden behandeld. "Dit brengt een definitieve oplossing voor de RWZI omdat het een serieus probleem is," benadrukte ze.
Ze wees erop dat het staatsbedrijf een noodplan heeft opgesteld op korte, middellange en lange termijn om ervoor te zorgen dat er geen overlast meer is van deze installatie.

De premier gaf aan dat het staatsbedrijf zal investeren in een nieuwe installatie om de capaciteit uit te breiden, omdat deze installatie werd gebouwd in een tijd dat er niet veel toerisme was en nu, met de hoeveelheid toerisme die het eiland heeft, de capaciteit ervan wordt overschreden.

Op de vraag van de pers over de hoogte van de verhoging van de milieutoeslag legde de premier uit dat de hoogte van de verhoging van de milieutoeslag afhangt van de grootte van de kamer. Elke kamer heeft een andere tarief en alles zal een beetje stijgen. Ze voegde eraan toe dat deze verhoging tegelijkertijd met de privatiseringswet van kracht zal worden.

Wat betreft hoe de beslissing is genomen om de milieutoeslag te verhogen, legde ze uit dat er verschillende discussies zijn gevoerd over wat de beste manier is om aan de fondsen te komen en dat de beslissing moest worden genomen tussen het vragen van de Arubaanse bevolking om extra belasting te betalen of het vragen van toeristen om deze belasting te betalen.

Ze benadrukte dat het voorstel om de Arubaanse bevolking te laten betalen werd afgewezen door de regering, omdat er al verschillende aanpassingen zijn doorgevoerd die geen ruimte laten om de Arubaanse bevolking nogmaals te belasten, en dus werd besloten om de verhoging op de toeristische sector te leggen.

Onzekerheid heerst over goedkeuring van belastingverdrag tussen Curaçao en San Marino

(CuraçaoChronicle) – De Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken, Bruins-Slot, heeft het Nederlandse Parlement verzocht om stilzwijgende goedkeuring van een belastingverdrag tussen Curaçao en San Marino.

Echter, er bestaan twijfels over of deze goedkeuring zal worden verleend. Eerder dit jaar werd een vergelijkbaar verzoek voor een belastingverdrag tussen Curaçao en Malta afgewezen door de Kamer. De onderhandelingen voor het bilaterale verdrag tussen Curaçao en San Marino zijn al aan de gang sinds 2015, met als voornaamste doel het verbeteren van economische betrekkingen en het versterken van administratieve samenwerking.

De beslissing van Curaçao om een belastingverdrag met San Marino na te streven komt voort uit de ambitie om dergelijke overeenkomsten te sluiten met landen waarmee het intensievere handelsrelaties wil aangaan. San Marino, vergelijkbaar met Curaçao, is een relatief klein land, zowel qua bevolkingsomvang als economie, waardoor het een geschikte partner is voor onderhandelingen. Het beoogde verdrag sluit aan bij de bredere strategie van Curaçao om een netwerk van belastingverdragen op te bouwen met als doel het bevorderen van banden, het faciliteren van economische activiteiten en het stimuleren van handelsstromen tussen de twee rechtsgebieden.

San Marino, met ongeveer 33.000 inwoners en gelegen als enclave binnen Italië, staat bekend als een belastingparadijs en trekt personen aan die illegale fondsen voor belastingautoriteiten willen verbergen. Echter, de bewering van Curaçao dat zij "intensieve handelsbetrekkingen" met San Marino wenst, ontbeert verdere onderbouwing in de verstrekte documenten. Vragen over het verdrag, gesteld door het Ministerie van Buitenlandse Zaken vijf jaar geleden, zijn pas recentelijk door de regering in Willemstad behandeld.

Verwachtingen suggereren dat de Kamer niet snel goedkeuring zal verlenen en mogelijk kiest voor een ronde van schriftelijke vragen. Een soortgelijk proces voltrok zich met betrekking tot het verdrag met Malta, waar vragen nog steeds wachten op antwoord van de minister. Beide verdragen staan gepland voor bespreking in een plenair debat dat gepland staat voor juni, waarbij vertegenwoordigers van het Curaçaose Parlement ook zullen deelnemen.

Minister Hato adresseert zorgen over mensenrechten van Venezolaanse vluchtelingen in Curaçao

(CuraçaoChronicle) – In reactie op recente claims over de mensenrechtensituatie van Venezolaanse vluchtelingen in Curaçao, benadrukte Minister van Justitie Shalten Hato het belang van het handhaven van mensenrechten binnen het wettelijk kader van het eiland. Zijn reactie komt nadat het Nederlandse radioprogramma Pointer op 20 april bezorgdheid uitte over de situatie van de rechten van Venezolaanse vluchtelingen.

Minister Hato sprak de beweringen van Pointer aan, waarbij hij opmerkte dat hoewel er uitdagingen zijn, de gepresenteerde claims 'onvolledig' waren. Hij benadrukte het belang van mensenrechten en noemde ze 'essentiële' componenten van het juridische systeem van het eiland. Hato verklaarde dat lokale wetgeving en internationale normen worden nageleefd als het gaat om het vasthouden van ongedocumenteerde migranten.

"In onze streven naar handhaving van de wet is het van cruciaal belang om een delicate balans te handhaven en tegelijkertijd de rechten en waardigheid van migranten te respecteren," verklaarde Minister Hato. Hij benadrukte verder de unieke context van Curaçao als een Small Island Development State, waarbij hij wees op de beperkte omvang, bevolking en middelen. "Onze kwetsbaarheid voor externe schokken en onze afhankelijkheid van internationale handel vereisen zorgvuldige overweging in ons beleid," voegde hij toe.

Met erkenning van de capaciteitsbeperkingen waarmee het eiland wordt geconfronteerd, benadrukte Minister Hato de noodzaak van pragmatische oplossingen. "We erkennen de uitdagingen veroorzaakt door onze kleine omvang en beperkte middelen. Terwijl we streven naar effectieve handhaving van de wet, moeten we er ook voor zorgen dat onze acties de beginselen van mensenrechten handhaven," merkte hij op.

Financieel wanbeheer: Audit onthult overspending door Pisas Kabinet in 2022

(CuraçaoChronicle) – Het Pisas Kabinet gaf in 2022 meer dan een half miljard gulden uit dan begroot, terwijl er ook minder inkomsten werden ontvangen dan gepland. De grootste overschrijdingen vonden plaats bij de ministeries van Financiën, Gezondheid, Milieu en Natuur onder Minister Javier Silvania, evenals het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning onder Minister Charles Cooper. Dit blijkt uit een rapport over de financiële overzichten van 2022 door de Algemene Rekenkamer.

Volgens de Rekenkamer biedt dit geen betrouwbare en getrouwe weergave van de positie van het land per 31 december 2022, en de resultaten voor 2022 zoals wettelijk vereist.

Diverse betalingen werden niet uitgevoerd door de daartoe bevoegde betalingsautoriseerders in strijd met de wet, wat resulteerde in een financiële regelmatigheidsfout van bijna 55 miljoen gulden. De Rekenkamer heeft ook aangegeven dat de financiële overzichten niet alleen onregelmatigheden laten zien in regelmaat, maar ook ernstige trouwfouten bevatten, wat leidt tot een onvolledig begrip van de financiële situatie van het land.

De Rekenkamer wijst op vertragingen in de verbeteringstraject van financieel beheer, dat zou moeten leiden tot een goedkeurende accountantsverklaring over de financiële overzichten van 2026. Ze raden dringend aan dat het Parlement de Raad van Ministers en de Minister van Financiën verzoekt om de knelpunten aan te pakken, met name de capaciteitsproblemen en het gebrek aan besluitvorming die de voortgang van de routekaart naar een goedkeurende verklaring belemmeren.

Daarnaast benadrukt het rapport van de Rekenkamer het belang van het aangaan van alle financiële verplichtingen in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving en ervoor te zorgen dat betalingen worden verricht door daartoe bevoegde functionarissen. Het benadrukt ook de noodzaak van sancties tegen degenen die zich niet aan deze regels houden.